MŪSŲ PASTOGĖ

(XXIII) 1972.12.11. REGISTERED FOR POSTING AS A NEWSPAPER CATEGORY B. 1972.12.11 Nr. 49 (1249)

ŽODIS Į TAUTĄ

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMO įvykusio 1972 m. lapkričio mėn. 25 - 26 d. Clevelande.

NUTARIMAI

I.

Kreipimasis į pavergtąją tautą.

Vliko Seimas gilia malda ir susikaupimu lenkia galvas, prisimindamas visus už Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę žuvusius, kurių kraujas pašventino Lietuvos žemę ir kurių kaulai ilsisi Sibiro ledynuose. Jų gyvybės auka yra toji sėkla, iš kurios išaugs naujos lietuviškosios kartos laisvės kovai vesti ir lietuviškajam kūrybiniam darbui dirbti.

Su giliausia pagarba, padėka ir susižavėjimu Vliko Seimas stebi ir seka pavergtųjų savo brolių ir sesių kovą prieš komunistinio rusiškojo imperializmo terorą, kovą už laisvę, nepriklausomybę, lietuviškąją kultūrą ir religijos teises. Pastarųjų metų įvykiai pavergtoje Tėvynėje, savo karžygiškumu prilygsta patiems didiesiems tautos įvykiams istorijoje, giliai palietė laisvųjų brolių protus ir širdis. Tėvynės meilės ir kovos liepsnose žuvę broliai gyvens per amžius dėkingos ir gyvos tautos šventame atminime. Tolydžio pasikartoja didvyriški rezistencijos aktai yra akivaizdus tautos nemarumo laidas.

Pavergtųjų brolių gyvybės aukos ir kančios akivaizdoje, Vliko Seimas pakartotinai:

1. Protestuoja prieš Lietuvos okupanto skleidžiamą melą apie Lietuvos savanorišką įsijungimą į tariamą Sovietų Sąjungą.

2. Reikalauja kuo greičiausio pasitraukimo visų karinių ir kitokių okupacinių pajėgų iš okupuotos Lietuvos, kad nepriklausoma Lietuvos valstybė galėtų vykdyti savo suverenumą.

3. Reikalauja visų kalinių ir tremtinių sugrąžinimo į Tėvynę ir atlyginimo visų nuostolių, padarytų Valstybei, tautai ir piliečiams.

4. Kreipiasi į visas tarptautines institucijas, vyriausybes ir kiekvieną laisvę mylintį žmogų, kad padėtų pavergtajai lietuvių tautai išsilaisvinti iš žiauriausios tarptautinio komunizmo ir rusiškojo imperializmo vergijos.

II.

Kreipimasis į Lietuviškąją išeiviją.

Vliko Seimas nenuilstančios kovos pavergtoje Tėvynėje ir tautiečių kančios bei aukos akivaizdoje kviečia visus laisvojo pasaulio lietuvius sujungti jėgas vieningam, drausmingam ir suderintam darbui dėl Lietuvos laisvės.

Laisvoji išeivija ne tik gali, bet ir turi atlikti jai skirtą misiją kovoje dėl tautos ir brolių laisvės. Jai atlikti turi būti panaudota įvairūs būdai bei priemonės.

Seimas kviečia visą išeiviją atskleisti save politinės kovos realybei ir susiglaudinti Vliko vadovaujamoje politinėje kovoje dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Seimas teigia, jog sutelktinis ir koordinuotas darbas yra mūsų stiprybė ir ragina visas institucijas bei organizacijas siekti tarpusavio susipratimo, veiklos derinimo ir darbų pasidalinimo.

Seimas sveikina visas individualines ir atskirų sambūrių pastangas laisvinimo darbe ir apskritai lietuviškoje visuomenėje veikloje, jei jos netrukdo sutelktiniam ir koordinuotam darbui.

Seimas kviečia visus lietuvius kuo gausiausiai remti Tautos Fondą, skiriant tam reikalui per metus bent vienos dienos uždarbį.

III.

Bendrieji reikalai.

1. Vliko Seimas paveda Vliko Valdybai ir toliau sekti Europos Saugumo konferencijos eigą, koordinuojant visas gyvasias lietuvių jėgas Lietuvos Valstybės ir Lietuvių Tautos interesams ginti.

2. Seimas paveda Vliko Valdybai pareikšti padėką JAV ir kitų kraštų vyriausybėms, organizacijoms ir asmenims už reiškiamą palankumą Lietuvos ir kitų kraštų išlaisvinimo kovoje.

3. Seimas pakartotinai atkreipia lietuvių visuomenės dėmesį į Lietuvos Diplomatinės Tarnybos svarbą, džiaugiasi jos darbais, ir paveda Vliko Valdybai ir toliau dėti pastangų Lietuvos diplomatiniams postams išlaikyti, jiems stiprinti ir reikalui esant finansiškai remti.

4. Vliko Seimas kviečia ir ragina visas jį sudarančias organizacijas skleisti Lietuvos laisvės kovos mintį jaunimo tarpe ir įtraukti ją į Lietuvos laisvinimo darbą. Seimas paveda Vliko Tarybai ir Valdybai ieškoti naujų ir patrauklesnių būdų Vlikui stiprinti, ypatingą dėmesį kreipiant į jaunimo įjungimą į Vliko veiklą.

5. Siekiant tampresnės Vliko konsolidacijos, Seimas kviečia giminingas politines grupes ir rezistencinius sąjudžius jungtis į stipresnius vienetus. Vliko organizacijų glaudos klausimui nagrinėti Seimas siūlo Vliko Taryboje sudaryti specialią komisiją.

6. Seimas primena ir ragina lietuvių išeiviją santykių su pavergtąja tauta klausimu laikytis bendro veiksnių nusistatymo.

7. Seimas paveda Vliko Valdybai tirti sąlygas bendram Baltų Informacijos Centrui įsteigti.

8. Seimas pakartotinai įpareigoja Vliko Valdybą daryti žygių, kad artimoje ateityje būtų paruošta ir išleista Lietuvos etnografinių sienų studija.

9. Seimas, išklausęs Vliko organų pranešimus, didžiai vertina jų atliktus darbus ir reiškia padėką juose dirbantiems, ypačiai Vliko Valdybos pirmininkui Dr. Kęstučiui J. Valiūnui už jo ypatingą pasiaukojimą laisvinimo darbui, Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, Amerikos Lietuvių Tarybai ir kitoms organizacijoms bei asmenims už visokeriopą Vliko veiklos rėmimą.

Seimas išskirtinai dėkoja Tautos Fondo atstovybėms pasaulyje už talką kaupiant lėšas ir Petrui Minkūnui už rūpestingą per 15 metų be atlyginimo atliekamą darbą, tvarkant Tautos Fondo atskaitomybę.

10 Seimas nuoširdžiai dėkoja visiems jį sveikinusiems žodžiu ir raštu.

NAUJAS AUSTRALIJOS MINISTERIS PIRMININKAS EDWARARD GOUGH WHITLAM

gerai pažįstamas daugeliui Sydnejaus lietuviams, kaip buvęs ilgametis opozicijos vadas, kelis kartus yra atsilankęs lietuvių subuvimuose, gerai žino Lietuvos istoriją ir geografiją.

MITINGAS SYDNEJUJ

Sekamdienį. lapkričio 26 d., Domain Parke, Sydnejuje Ukrainiečių bendruomenė suruošė viešą protestą mitingą prieš sovietų vergiją, politinius persekiojimus ir žmogaus teisių laužymą.

Susirinko apie septyni šimtai žmonių, daugumoje ukrainiečiai. Prasidėjus kalboms ir karštoms diskusijoms, iš visų pusių rinkosi daugiau klausytojų - pasidarė tūkstantinė minia.

Be pačių šeimininkų, kalbas pasakė liberalų, darbiečių ir demokratų darbiečių parlamentarai ir etninių grupių atstovai. Publika labai šiltai priėmė Socialinių Reikalų Ministerio The Hon. C. Wentworth kalbą, kai tuo tarpu darbiečių parlamentaras Dr. R. Klugman susilaukė priekaištų ir kritikos iš publikos. Ypatingai šiltai buvo priimti etninių grupių kalbėtojai. Lietuvių vardu kalbėjo A. Reisgys sveikindamas ukrainiečius ryžtingu išėjimu į šio krašto publiką. Ragino visų pavergtų tautų žmones pristatyti šio krašto piliečiams faktus apie Sovietų okupacijos žiaurumus ir pagrindinių žmogaus teisių pamynimą okupuotose kraštuose.

Po mitingo minia išsirikiavusi žygiavo į Parlamento rūmus, kur buvo įteikta peticija.

DAINOS SAMBŪRIS GEELONGE

M. Kymantas.

Kiekvienais metais, ypač prieš Dainų Šventes, po sunkaus darbo ir praleistų nesuskaičiuojamų valandų repetuojant, chorai išeina į sceną pagrindinei repeticijai ir kartu pasidžiaugti ir pasidalinti savo darbo vaisiais su dainą mylinčia ir jos pasiilgusia visuomene.

Šį kartą, t.y. lapkričio mėn. 18 d. Geelongo visuomenė susilaukė svetelių dainininkėlių - visų gerbiamo ir laukiamo Dainos Sambūrio, vadovaujamo dirigento p. A. Čelnos.

Uždangai prasiskleidus scenoje pamatėme pažįstamą ir visų gerbiamą chorvedį p. A. Čelną ir labai atjaunėjusį chorą. Daug jaunimo. Antai jauniausioji - Danutė Špokevičiutė, vos siekia mamytės pečių, padeda altams nuo centro. Jaunimas dominuoja pirmutinėse choro eilėse prie pianino ir praskėdžia "senų ąžuolų" eiles užpakalyje. Džiugu. Pranešėja taip pat jaunosios kartos atstovė - aukšta, lieknutė, linų ir gintaro kraštotikra atstovė, tikriausiai savo tėvynės nemačiusi stipru balsu, aiškia taisyklinga kalba pristato mums Sambūrį ir nušviečia kiekvieną programos dalį. Nusižengčiau jeigu neapšnekėčiau ir viso choro - musų senų pažįstamų choro veteranų su iš Lietubos darišnešta dainavimo praktika, užanspauduota Ciurlionio Ansamblio antspaudu išeivijoje - tai choro pamatai, kurie išlaiko ir perduoda jaunesniems tik lietuviui pažįstamą ir jaučiamą lietuviškos dainos charakterį ir dvasią ir gero dirigento išlaikomą ir puoselėjamą lietuvišką dirigavimo techniką. Mes visi džiaugemės, kad turime Viktorijoje tokį chorą, gyvuojantį jau ketvirtį šimtmečio ir ne vienam primenantį, ypač mums geelongiškiams, kad ne "virtuvės politika", o lietuviškas menas - daina, muzika, šokis pagelbsti paprastam eiliniam lietuviui, jau trisdešimt metų palikusiam tėvynę dar išsilaikyti virš bangų svetimybių jūroje...

(nukelta į 2 psl.)

ATVAŽIUOKITE SU GERA NUOTAIKA.

Sydnėjus laukia svečių iš visų tolimų Australijos kampelių, laukia ir iš užsienių. Norėtųsi kad būtų kuo daugiausiai, nes ir pasisekimas Lietuvių Dienų priklausys nuo žiūrovų skaičiaus ir nuo jų geros nuotaikos. Mes žinome kad mūsų visuomenininkai, menininkai ir kultūrininkai padarys visą kas yra galima padaryti šiose sąlygose geriausia. Tai padarys ne vien tik pasiaukavimo tėvynės labui, bet ir savo didžiam malonumui, savo žmoniškam gyvenimui, būtinam ir reikalingam atsigaivinimui, sublizgėjimui. Žmogus turi laikas nuo laiko užsidegti kultūriniu entuziazmu, kūrybine šviesa ir ją išgyventi. Entuziastingas žiūrovas kartais nemažiau išgyvena kaip ir pats kūrėjas, tai ypač pajuntame dainų koncertuose, teatro salėse, meno galerijose, tautinių šokių rytmuose ir sporto aikštėse. Ne vienas užsidega, sublizga, ne vienam tyra kaip rasa ašara nuręda paraudusiu skruostu. Tai gyvenimas, tai būtinas žmogui susižavėjimas. Neduok, Dieve, kai žmogus viso to gilaus žmoniškumo pradeda nebejausti, apkerpėja, apsineša dulkėm, paskęsta egoizme, turtuose, užsidaręs savo namų duris ir langus skursta vienatvėje be saulės, be šviesos, be kultūrinio žavėsio, be socialinio bendravimo, be tėvynės ilgesio, tai tikras dvasios skurdeiva. O tokių turime ir mes, deja, turime.

Mes laukiame šviesių savo tautiečių, nepamirškite atsivežti gerą nuotaiką. Su gera nuotaika jūs būsite laimingesni, daugiau matysite, geriau girdėsite, gražiau kalbėsite, bus maloniau susitikti su savo prieteliais, nes atrodysite ir jaunesni ir žvalesni. Tas pats galioja ne tik atvykusiems svečiams, bet ir čia pat gyvenantiems tautiečiams, šeimininkams. Darbo beabejo turėsime daug, bet jo nebus perdaug, jei turėsime gerą nuotaiką, draugišką šypseną, atvirą širdį ir lietuvišką vaišingumą. Tada bus visiems malonu ir svečiams ir šeimininkams. Juk tai reta proga. Bet čia turėtume nepamiršti kad turime ir pareigą ir ją laikykime pačią svarbiausią. Reikia aplankyti visus parengimus, atlikti visas prisiimtas pareigas, tą turi suprasti ir svečias ir šeimininkas ir vienas kitą paraginti, paskatinti jas atlikti. Tam laiko yra pakankamai, visa programa yra taip sutvarkyta, kad galima visur spėti. Būtų negerai jei svečias ar šeimininkas šito nepaisytų ir gyventų tas dienas be laikrodžio ir be programos. Toks elgesys gadintų visų nuotaiką ir mažintų pasisekimą. Kiekvienas šios šventės dalyvis tegul jaučia atsakomybę už šios šventės pasisekimą ir už gerą nuotaiką.

Iki greito pasimatymo Lietuvių Dienose.

am

Lietuvių DIENOS Sydnėjuje

ŠVENTINES NUOTRUPOS.

Tik kelios savaitės iki L.D. pradžios. Nebedaug jūsų skaitomo laikraščio laidų pasieks jūsų namus iki išvykimo į Sydnėjų. Nebus daugiau ilgesnių paaiškinimų kur, kas ir kaip vyksta, tad tenkinsimės tik trumpais priminimais ir gal patarimais važiuojantiems į Sydnėjų.

***

Atvažiuojančius traukiniu, šeimininkai ir Apgyvendinimo komisijos darbuotojai pasitiks stotyje, todėl pasiekti savo apsistojimo vietą rūpesčių neturėtų būti. Atvykstantieji savomis priemonėmis, kilus bet kokiems neaiškumams gali kreiptis į L.D. būstinę, kuri veiks p. P. Liubinsko administruojamame name, stovinčiame tarp baigiamo statyti Lietuvių klubo Bankstowne ir graikų bažnyčios. Lietuvių Dienų būstinės adresas: 14 East Terrace, Bankstown, N.S.W. 2200, tel. 70 - 6470.

***

Švenčių metu, kai susistabdai praeivį kelio paklausti, gauni atsakymą, kad ir jis iš kitur atvažiavęs ir mažai ką gali padėti. Kad nebūtų panašių nesusipratimų L.D. visuose didesniuose susiburimuose bus pasiruošę jums padėti L.D. Informacijos darbuotojos - ponios ir panelės dėvinčios gelsvos spalvos kortelę su užrašu: "Lietuvių Dienų Informacija".

***

Iki L.D. pradžios bilietus galima įsigyti pas p. Br. Stašionį, 11 Berala St., Berala, 4 - 9 val. vakarais. Sekmadieniais ir gruodžio 26 d. po pamaldų iki 2 val. p.p. Lietuvių klubo patalpose, Lidcombe. (Žiūrėti atskirą skelbimą šio laikraščio 8 puslapyje.)

Būtų labai pageidautina, kad einantieji į Chevron'e Naujųjų Metų balių, bilietus nusipirktų iki gruodžio 26 d. vakaro. Chevornas jau tada norėtų žinoti, kokiam dalyvių skaičiui reikės paruošti vakarienę, kurį ($3.75 vertės) yra įskaitytą į bilieto kainą.

***

L.D. parengimų salėse, o taip pat ir šventoriuje - prieš ir po pamaldų - L.D. patarėjos padės surasti išeitį, bet kokiai Sydnejuje iškilusiai problemai. Nesivaržykite į jas kreiptis - šios simpatiškos lietuvaitės bus visuomet pasiruošę jums padėti.

***

Dažnai pažadame, kad kartą pasitaikusių klaidų daugiau nebekartosime, bet užmiršę savo pažadus, vėl taip pat padarome. Taip ne kartą gal pagalvojome stovėdami prie salės įėjimo, laukdami nusipirkti bilietą, kai matai, kad vėliau atvykusieji jau turėdami bilietus eina tiesiog į salę. Tikrai, laukimo eilutėje, kurios kartais būna gana ilgos, turėtume vengti ir bilietus į L.D. parengimus nusipirkti iš anksto. Palikime stovėjimą eilėse tik vėlai apsisprendusiems į tą parengimą eiti.

Gal nevertetų ir priminti, nes visi tą žinome, kad parengimų salėse (net jei ten ir nėra įspėjančių užrasų) nerūkoma. Tam yra pertraukos, tik jas pilnai išnaudokime, o grįžę į salę vėl galėsime sekti programą nepridūmintoje salėje.

***

Nežinia kodėl, bet pastebėta, kad Sydnėjaus lietuviai labiau išsiskiria iš kituose miestuose gyvenančių tautiečių savo svečių paleidimu į parengimus ar miestą vienu. Gal vertėtų ir mums (sydnėjiškiams) tos tradicijos atsisakyti iki ji dar nepersimetė iki mūsų vaikų.

Priimkime svečius kaip pridera, pavažiuokime su jais kartu, aprodykime ką patys žinome ir apžiūrėkime ko kita proga pamatyti neturime laiko. Nepatingėkime apleisti keliom valandoma namus. Neužmirškime, kad jūsų svečiai savo namus paliko ne valandoms, bet dienoms ar savaitėms. Pertiškiai vien kelionėje į vieną pusę praleidžia apie 3 dienas.

***

Apgyvendinimo komisija džiaugiasi, kad po paskutiniųjų rašymų spaudoje, gavo daugiau pasiūlymų atvykstančių į L.D. tautiečių apgyvendinimui. Tuo jų rūpesčiai žymiai palengvėjo. Tačiau visų atvykstančių apgyvendinimui vietos dar neužtenka.

Sydnejiškiai, nei anksčiau, nei dabar savų svečių be pastogės nepalikome ir nepaliksime. Tai ne mūsų būdui, tad kam dar atidėlioti? Praneškime greičiau Algiui Bučinskui kiek atvykstančių pas save galite priimti. Rašyti: 63 Oxford St., Bankstown, 2200, arba skambinti tel. 70 - 7542.

Nėra jokių abejonių, kad visi atvykusieji bus apgyvendinti, bet prašome, padėkite Apgyvendinimo komisijos nariams atlikti jų darbą sklandžiau ir greičiau.

***

Senai buvo girdėta, kad iš Naujosios Zelandijos į L.D. rengiasi atvykti grupelė ten gyvenančių lietuvių. Šiuo metu dar nežinome kiek jų atvažiuos, bet tikras reikalas kad atvyksta Macislovas Cibulskis.

Be dalyvavimo L.D. p. Cibulskis tikisi sutikti daug senų pažistamų. Kartu jis aplankys Sydnejuje mokytojaujančią savo dukterį Audronę.

LDRK. Inform.

DAINOS SAMBŪRIS GEELONGE

(Atkelta iš 1 pusl.)

Štai šiandiena, Melbourno Sambūris atidaro mums savo išmargintą ir talpią dainų kraičio dėžę ir paberia aštuonioliką dainų. Daugumas iš jų bus atliekamos Dainų Šventėje, Sydnejuje.

Dirigentui mostelėjus pasigirsta pirmoji daina:

"Broliai lietuviai, visi iš vieno
Vardą tėvynės kelkim aukštyn...
J. Siniaus,

"Kur Nemunas Mūs" - S. Sodeikos, "Papartėlis" - A. Mikulskis, "Miškų gėlė" - Klaipėdos gimnazijos daina, "Gimtinės daina" - Kavecko, "Ko mes turim nesilinksmint" - Smetanos.

Po kiekvienos dainos didžiausios ovacijos - plojimų audra. Mes saléje norime, kad kiekviena daina būtų kartojama net sutartinai plojam, bet suprantam, kad dar seka daug dainų ir nenoriai nutylame, ydant nevarginti tokio gausaus choro, sugrusto į nepritaikintą dainai nors ir atnaujintą sceną.

Seka moterų choras. Matyt mūsų ponios ištvermingesnės (tegul vyrai atleidžia už tokį baisų išsireiškimą) nepalieka scenos ir po taiklią p. Čelnos ranką labai jautriai bet kartu ir žaismingai atlieka "Dainelę apie tiltą" - E. Balsiaus, "Nemunas parves" - Venckaus. Po ilgų plojimų moterų chorą pakeičia ponių sekstetas, vadovaujamas taip pat p. Čelnos nors šiuo sykiu dirigentas palieka savo veteranes vienas scenoje ir seka jas iš šalės. Tai puikiai susidainavęs šešiukės junginys, palydimas jaunos pijanistės. Tarp kitko, tegu man atleidžia jaunos pijanistės ir pranešėja, kad jų pavardžių neminiu - nežinau, ir per tokį trumpą laiką negaliu sužinoti. Atleiskit. Sekstetas pagauna visus, ne tik savo geru susidainavimu, bet ir ranka mėgztomis, įvairių spalvų, vienodo stiliaus sukniomis. Girdėjome, kad viena ponia pati penkias sukneles numezgė... Valio! Sekstetas atlieka: "Padainuosiu tau dainelę" - Navicko, "Pavasaris" -Gaižausko ir "Laukių tavęs ateinant" - Raudonikio. Publika jau neišlaikė pasirinktos pusiausviros - nešaukti pakartoti, o ploja kol ponias išprašė paskutinę pakartoti ir tikriausiai ne vienas vyras saléje nors mintimis iš širdies segė mieloms dainininkėms po raudoną rožę prie krūtinės padėkai.

Pertraukos metu spaudžiame dainininkams rankas, plojame per pečius, giriame: - "Na, vyručiai, ir uztraukėt, nors prie širdies glausk už tai", o melbourniškiai mandagus, kuklus, nesipučia, net atsikalbinėja " ... tai mat, kad toj ir toj dainot nepaėmėm kap rek", gal jie ten kur ir nepaėmė "kap rek" tai tik jie patys žino dainų "paėmimo" paslaptis, o mums klausytojams tai tikrai dvasiné puota, tautinė šventė, atbudimas! Mus kartu ir gailesys gal net pavydas ima, kad mes, Geelonge, jau savo choro gal daugiau ir nematysime atnaujintame savo name, mat didieji burtininkai savo galingais burtais paverte mus juodvarniais, išsklaidė. Sesutėlės prie virtuvių grandiniais prirakino... ir patys pradingo... Kas mus išgelbės?

Po pertraukos saléje maloni tyla. Šį kartą pamatome išsirikiavusius Sambūrio vyrus. O čia staigmena? Į sceną išeina diriguoti ne p. A. Čelna, bet jaunimo atstovė, ponia Danutė Levickienė. Publika suūžia... ploja. išsirikiavę vyrai šypsosi - ryžtingi..., o mes saléje sanprotaujame: - "Na, paklausysime! Kaip gi čia ta gležnuté moteris ir dar jauniklė diriguos tokiems plačiapečiams ąžuolams ir dar karo daina? "Kažkokie šiurpuliukai nuręda nugara žemyn - gaila tų vyrukų. O scenoje pasitikėjimas ir pasiryžimas spindi iš akių kaip prieš puolimą fronte. Dirigentė atsisuka į vyrus, pakelia švelniai rankelę ir pradeda "Į kovą"! - Raciūno. Švelnios rankelės pavirsta į griežtų kampuotų mostų prityrusio dirigento rankas. Kiek ši daina girdėta dar taip neskambėjo kaip šiandieną. Ar todėl kad dirigavo moteris, ar kad vyrai tyčia pasispaudė? Tai liko paslaptis. Tik klausydamiesi nepasijutome kaip atsidūrėme paliktoje tėvynėje ... pasigirdo maršo ritmas ... išvydome Vytauto Didžiojo palikuonis žygiuojant Laisvės Aléja ... pirmyn! Pirmyn! Pirmyn! Saléje plojimas. Grįžtame į tikrovę. Plojame. Dirigentė švelniai šypsosi, nusilenkia ir vėl pradeda diriguoti "Kareivio dainą" iš Fausto-Guonod. Koks kontrastas! kariškos dainos! Moteris vadovė! Kaip pagalvoji apie istoriją, tai tuoj išryškeja, kad moteris - karo vadas dar mušio niekad nepralaimėjo ... Jeanne d'Arc, Gražina, Plateryté, o gal paprasta, laukiama užkeiktų devynių brolių miela sesutėlė ... šiandieną - Danutė Levickiené. Duok Dieve, kad tokio jaunimo pas mus daugiau priaugtų.

Į pabaigą vėl mišrus choras atlieka: "Siūbau, lingau paukšteli" - Zdaniaus, "Vergų daina" iš operos Nabuco - Verdi daug kartų girdėta, bet vis iš naujo primenancia mums mūsų likimą, "Melnikas" - liaudies daina, tai mūsų senovinės kaimo buities daina. Joje viskas atsispindi: ir vėjo ošimas, girnų dardenimas, švilpimas, meškos baubimas, naminių gyvulių balsai, nutikimai apie svirnelį ... viską išbudina gaidelio giedojimas - saléje plojimai. Dirigentas dar pasiruošęs diriguoti jau priverčiamas nusilenkti tai taip ir nežinome ar daina baigta, ar ne. O įsitikinimui plojam tiek, kad priverčiam dar kartą kartoti, bet ir šį kartą "Melniką" gaidys nugieda, tai taip ir nežinome ar ta daina baigta ar daina begalo. O dirigentas p. Čelna šypsosi - paslapties neišduoda.

(nukelta į 7 psl.)

AUKOS

Lietuvių kalbos kursams aukojo:

1. Melb. Liet. B-nės Apyl. Valdyba $100.00
2. Alb. ir Vyt. Ramoškos (Melb) $10.00
3. Ir. ir St. Tamošaičiai (Melb) $10.00
4. Adomas Vingis (Brunswick) $5.00

Melbourno lietuvių kalbos kursų Tėvų Komitetas dėkoja aukotojams ir už reikšmingas aukas, ir už stiprią moralinę paramą. Visiems širdingas lietuviškas ačiū!

J. Juška,
(LKK) TĖVŲ KOMITETO
Sekretorius.

PATS SKAITYK "MŪSŲ PASTOGĘ" IR KITĄ PARAGINK SKAITYTI.

STUDENTŲ ŽODIS

Redaktorės: E. Žižytė, 18 Gloucester Rd., Epping N.S.W. 2121 (tel. 869 - 1159) ir E. Kiverytė, 124 Gladstone St., Cabramatta N.S.W., 2166 (tel. 727 - 8729).

KOMUNIKACIJA IR SUPRATIMAS - bazė konfliktams spręsti.

Regina Staškevičiutė.

Referatas skaitytas II PLJ Kongrese.

Komunikacija reiškia susižinojimą, ryšių palaikymą, reikalaujantį bent dviejų žmonių ryšio priemonių. Dažniausiai vartojama komunikacijos forma yra žodis, kuris pats yra simbolis, daugumos priimtas išreikšti bei apibūdinti pergyventiem įspūdžiam. Kadangi kiekvieno žmogaus pergyvenimai yra kitokie, kiekvieno žmogaus paprasčiausio žodžio supratimas yra skirtingas, sukeliantis kiekvienam kitokią savoką. Iš to ir kyla nesusipratimai ir komunikacijos nutrūkimai. Tokių nesusipratimų išvengimas priklauso ne tik nuo kalbėtojo ir jo žodžių rinkinio, bet ir nuo jo tono, jo manierų ir, svarbiausia, nuo jo klausytojo ar klausytojų.

Klausytojas, turįs savo trūkumų, kaip ir kalbėtojas, turi stengtis spręsti iš žodžių ir nežodines komunikacijos, ką kalbėtojas nori jam perduoti, išreikšti. Jei yra įmonoma klausinėti, t.y. jei yra dialogas arba angliškai vadinamas "feedback", dažniausiai komunikacija būna aiškesnė, aiškiau apibrėžta ir geriau klausytojui suprantama. Labai dažnai toksai "feedback" neįvyksta. Visų pirma todėl, kad klausytojo susikaupimas yra sukliudytas ne tik išoriniais, bet ir vidiniais išblaškymais. Antra, kalbėtojas, bijodamas neigiamo "feedback", jo neskatina arba jį kokiu nors būdu užgniaužia. Nuo pat jaunų dienų vaikas yra atstumiamas skubančių, neturinčių laiko tėvų. Nenuostabu, kad vaikams užaugus pasirodo nuomonių susikirtimai, kurių tėvai niekad nesitikėjo. Tada kyla problemų baimė ir duomenų stoka joms išspręsti. Dalykas pasunkėja dėl stokos tarpusavio supratimo, nes šis niekad nebuvo ugdytas, tenkintasi vienpusiška komunikacija.

Žodžiai ir gestai.

Tėvai dažniausiai komunikuoja su savo vaikais žodžiu. Žodžiai būna paįvairinti tonu ir gestais, kurių vertė ir prasmė komunikacijai bei jos reikšmė turėtų būti pastebėta. Malonus žodžiai, tarti ironiškai arba pajuokiančiu tonu, gali būti užgaulesni už paprasčiau išreikštą kritiką. Pavyzdžiui, tėvai, kurie sako savo ilgaplaukiui sūnui: "mūsų Leonas pavirto Levute, tik trūksta sijonuko", gali susilaukti stipresnio atsikirtimo arba psichologinio apsiginklavimo iš savo jaunuolio, negu tie tėvai, - kurie labai paprastai pasako: "man rodos, kad tavo plaukai perilgi". Antrasis pasakymas taip pat parodo tėvų galvoseną ir nepasitenkinimą, bet paaiškina, kad tai tik jų nuomone ir palieka vietos atsiliepimui - "feedback".

Komunikacijos pagrindas.

Tėvų-vaikų santykiuose šis atsiliepimas yra būtinas. Tėvai, daugiau subrendę komunikatoriai, turi suprasti, kad tikroji pačios komunikacijos bazė yra savo jaunimui duotoj progoj pasireikšti - leidime klausinėti, dėstyti savo galvoseną, ypač prieštarauti. Nuolatinis tildymas, atstumimas yra vaiko nužeminimas - paprasčiausias individo įžeidimas. Vienpusė tėvų komunikacija yra tik kalbėjimas, o ne komunikacija. Norint, kad vaikai klausytų, ką tėvai sako, tėvai turi išmokti taip pat klausyti, ką jų jaunimas sako. Jei visi kalba, o niekas neklauso, tai ne komunikacija, bet triukšmas.

"Tylėk ir Dievą mylėk..."

Tėvai kurie savo vaikus moko gerbti kitų galvoseną - klausyti, galvoti, kritikuoti, jei reikia, susilaukia tokios pačios pagarbos ir sau. Perdažnai vaikams yra atrėžiamas pamosklas su užbaiga: "Tylėk ir Dievą mylėk, džiaukis, kad dar lupti negavai". Perdažnai vaikui yra uždrausta pasiaiškinti, paklausinėti, prieštarauti.

Kaip anksčiau minėta, uždraudimas arba neskatinimas atsiliepimo komunikacijoje prasideda labai anksti tėvų-vaikų santykiuose. Nuo pat mažens vaikas yra tildomas ir šalinamas. Toks vaikų atstūmimas nėra labai stebinantis reiškinys - vaikas yra laikomas dirbančių skubančių, laiko neturinčių tėvų nuosavybė, kai nuosavybės, kurios blogai veikia, yra išmetamos, kai tie darbai, kurių patys nenorime atlikti, perduodami samdiniams ir vaikams - tenka būti "išmestais" arba samdiniais. Vaikai yra įterpiami į dienotvarkes, o ne dienotvarkės planuojamos pagal vaikus.

Augančios problemos.

Vaiko atstumimas, neturėjimas jam laiko nuo pat mažų dienų neatsiliepia tuoj pat. Kodėl tėvai stebisi, kai paaugę vaikai, jaunuoliai, nenori su jais kalbėtis, pasipasakoti, klausinėti? Kodėl tėvai skundžiasi komunikacijos ir supratimo problemomis, kai vaikai pasiekia paauglių amžių. Juk problema staigiai neatsirado. Komunikacijos problema augo kartu su vaiku. Staigus pasirodymas nereiškia, kad problemos anksčiau nebuvo, o tik tai, kad jos anksčiau taip aiškiai nesimatė.

Prieštaravimas.

Prieštaravimas yra labai sveikas dalykas komunikacijos ir tarpusavio supratimo išlaikymui. Šaltas, rimtas išdėstymas dalykų, dėl kurių vaikai su tėvais nesutinka, moko vaikus ne tik logiškai apgalvoti, ką nori pasakyti, sukritikuoti, bet ir paaiškina tėvams jų vaikų galvoseną. Tai faktas, kuris tėvams gali labai palengvinti auklėjimo darbą.

Baigdama dar kartą noriu pabrėžti, kad ir tėvai ir vaikai turi pirmoj vietoj išmokti **klausyti.** Tai nelengvas dalykas. Tikras klausymas sumažina nesusipratimus ir yra būtinas komunikacijos elementas. Be klausymo kalbėtojas virsta triukšmadariu, o triukšmadariams nebelieka laiko realiai konfliktus suprasti, dar mažiau - juos išspręsti.

****

— Didžiausia žmogaus išmintis yra žinoti savo kvailystes.
Prancūzų priežodis

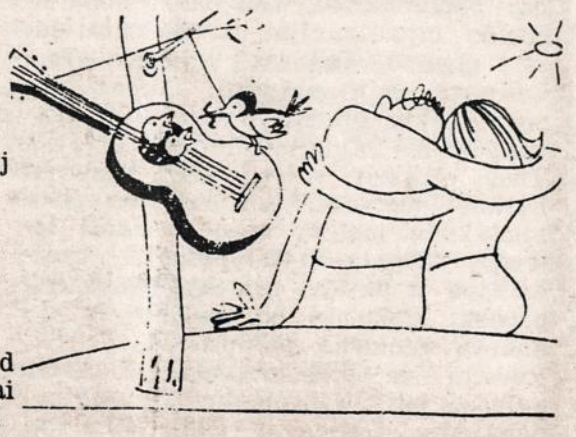

Pavasarį visaip atsitinka

Pirmosios studijų dienos Lietuvoje.

STUDENTAI DABARTINĖJE LIETUVOJE.

Dabartiniam Lietuvos jaunimui būdinga pastangos prasimušti į gyvenimą, įsigyjant specialybę, nes iš pramonės ar prekybos verslo, iš pelno ar kapitalo procentų čia niekas nesitiki gyventi. Tėvų palikimas, nors toks ir yra, taip pat negali atpalaiduoti nuo pragyvenimo iš darbo įmonėje, įstaigoje ar kolūkyje. Profesinė specialybė įsgyjama aukštosiose mokyklose ir technikumuose. Todėl pirmasis jaunuolio rūpestis įstoti į aukštąją mokyklą. Patekti galima tik konkurso keliu ir, žinoma, daugiau kaip pusė norinčių nepatenka. Nors stojant į kai kuriuos technikumus nereikalaujama pilno vidurinio išsilavinimo, tačiau daugumas į juos stoja su tokiu išsilavinimu, nes tokiais atvejais mokslo laikas sutrumpinamas. Neįstoję į aukštasias mokyklas arba technikumus eina dirbti į fabrikus ir kolūkius. Kas veržte veržiasi prie mokslo, tas ir dirbdamas gali mokytis vakariniuose ir neakivaizdiniuose aukštųjų mokyklų ir technikumų skyriuose.

Kurios mokslo šakos domina jaunimą.

Labiausiai veržiamasi prie technikos specialybių. Todėl didžiausia aukštoji mokykla Lietuvoje - Kauno politechnikos institutas. Prieš vienerius metus aš jį baigiau ir gavau architekto diplomą. Dabar dirbu Vilniuje komunalinio ūkio projektavimo institute. Įgyta specialybe esu visai patenkintas, nes joje šalia amato reikalaujama ir kūrybos. Humanitarinius mokslus Vilniaus Universitete ir Vilniaus pedagoginiame institute daugiausia pasirenka merginos ir gal ne tiek iš tų mokslų pamėgimo, kiek iš nesitikėjimo laimėti konkursą ir kitur pakliūti. Gydytojo profesija taip pat darosi beveik moteriška, nors stojant į Kauno medicinos institutą arba Vilniaus universiteto medicinos fakultetą primenybė neoficialiai suteikiama vaikinams.

Lietuvos jaunimas savaime skiriasi į dvi dalis: į besimokančius jaunuolius ir specialųjį mokslą baigusius. Besimokančių politinė ir kultūrinė veikla reiškiasi kiekvienoje mokykloje atskirai ir yra mokyklos vadovybės kontroliuojama. Todėl akademinis jaunimas politiniame gyvenime nepasireiškia tokiomis formomis, kaip kad, sakysim, JAV, Italijoje ar Prancūzijoje. Čia kitokios sąlygos ir pažiūros.

Buriasi į klubus.

Specialų mokslą baigusieji Lietuvoje vadinami jaunaisias specialistais; jų tarpe paskutiniuoju metu pastebimas burimasis į klubus. Klūbas "Juventus" šimet minėjo savo penkerių metų sukaktį. Tai vienas iš seniausių jaunimo klubų sostinėje. Neseniai man teko dalyvauti jaunųjų mokslininkų klubo "Po Zodiakų" steigime ir trijuose jo pobūviuose. Veikia muziejininkų ir kraštotyrininkų klubai "Krivulė" Vilniuje ir "Tėviškė" Kaune. Daugumas klubų profesinio pobūdžio. Į juos buriasi artimų specialybių vaikinai ir merginos. Klubų steigimasis tebėra naujas reiškinys ir kalbėti apie jų veiklos konkrečius vaisius dar būtų per anksti. Tai daugiausia diskusijų ir lavinimosi klubai, nemaža dėmesio skiriantieji tautinės kultūros ugdymui.

Domisi knyga.

Aplamai reikia pastebėti, kad per paskutiniuosius penkeris metus žymiai pakilo susidomėjimas lietuvių kalbos kultūra, tautos praeitimi, jos ateities perspektyvomis. Tai liudija vienadienių lituanistinių knygų atsiradimas. Vienadienėmis vadinamos tos knygos, kurios skaitytojų išperkamos tą pačią dieną, kai tik pasirodo knygynuose. Tokios garbės susilaukė "Gedimino laiškai", "Vilniaus miesto istorija", M. Jučo "Lietuvos metraščiai", B. Dundulio "Lietuvos kova dėl valstybinio savarankiškumo XV a.", A. Vanago "Antanas Strazdas", J. Jurginio "Istorija ir poezija" ir kitos, išleistos gana dideliu tiražu. Sakysim "Vilniaus miesto istorija" išėjo 10,000 egz. tiražu ir jos kaina gana aukšta - 4 rb. 35 kp. Vis delto ir ji buvo išpirkta per vieną dieną.

Dideliu pasisekimu naudojasi Justino Marcinkevičiaus pjesė "Mindaugas", einanti Vilniaus Akademiniame dramos teatre. Išėjusi iš spaudos ši eiliuota pjesė taip pat bematant buvo išpirkta. Bilietai į vaidinimus išperkami kelis mėnesius pirmyn. Ją pastatė ir Klaipėdos dramos teatras. Pjesės pasisekimą lemia, tas, kad joje sprendžiami tautos, valstybės, laisvės ir despotizmo, objektyvios humanistinės ir konjungtūrinės istorijos rašymo klausimai. Jeigu anksčiau mene buvo stengiamasi duoti žiūrovui arba skaitytojui aiškų atsakymą, tai dabar klausimu ketinama sužadinti kritiškas mintis, paskatinti savarankiškai jį spręsti. Panašiu pasisekimu naudojasi ir Kauno dramos teatre einanti K. Sajos "Mamutų medžioklė", nors tų dviejų dramos veikalų tautinė - poltinė vertė nėra vienoda.

Studentų teatras.

Vilniaus Universitete studentai turi savo teatrą. Patys rašo, stato, apipavidalina ir vaidina. Su dideliu malonumu prisimenu pernai rudenį Universiteto rumų Sarbievijaus kieme vaidinta Vydūno "Pasaulio gaisrą". Spektaklis vyko vėlai vakare, po atviru dangum, jau buvo šalta, bet stačių žmonių buvo pilnas kiemas. Daug jaunimo sueina sekmadieniais į Vilniaus katedrą (paveikslų galeriją) į klasikinės muzikos koncertus. Keičiasi meninis jaunimo skonis. Prieš keletą metų ir Lietuvos jaunimą zavėjo tranki, labai triukšminga muzika, buvo ketinimų pamėgdžioti garsiuosius bitlius. Dabar šis antkritis praeina. Vis daugiau pasiilgstama lyriškos muzikos ir daugiau jaunimo atsilanko į klasikines muzikos koncertus. Ne taip seniai šitokia muzika buvo laikoma tik seniams tetinkama. Nors lengva ir estradinė muzika ir jaunimo tebera labiausiai mėgstama, tačiau nebegirdėti ir nebejausti nihilistinės pažiūros į klasiką.

Hipių problemos ir tautinis romantizmas.

Kauno ar Vilniaus gatvėse vis dar galima sutikti pulkelį jaunuolių nevalyvai apsirengusių, apšepusių su gitara rankose, arba ant peties. Tai tie, kurie vaidina hipies. Prieš porą ar trejetą metų jų buvo daugiau, tačiau niekad jų nebuvo daug. Studentų tarpe jų iš viso nebuvo. Tai ne protestas prieš materializmą ir susvetimėjimą, o vieno kito noras viešai parodyti, kad jis neboja nesėkmės, kad jam įstoti į aukštąją mokyklą arba technikumą nepasisekė ir kad jis profesinio išsilavinimo nesiekia. Tai daugiausia pasiturinčių tėvų 16 - 18 amžiaus paaugliai, laikinai nesimokantieji ir nedirbantieji. Nors administracinėmis priemonėmis jų niekas nepersekiojo, tačiau į juos buvo žiūrima kaip į augančius chuliganus. Tyli visuomenės panieka priverte juos susitvarkyti arba bent viešai nesirodyti.

Tiesa, ir dabar dar galima sutikti jaunimo pobuviuose originaliai apsirengusius. Mano brolis Andrius yra Vilniaus Dailės Instituto studentas, todėl ir man ne kartą teko dalyvauti rengiamose būsimų dailininkų labai išradingose ir savojaus pilnose pramogose. Nemaža jų tarpe barzdotų ir su apykakle siekiančiais plaukais. Krito į akis keletas studentų su avikailio liemenėmis vilnomis į viršų. Jie sakosi siekią originalumo ne tik savo kūrybose, bet ir buityje.

(Nukelta į 4 psl.)

ŽODIS

LIETUVIŲ KALBOS NAUDOJIMAS JAUNIMO TARPE.

Violeta Bitinaitė.

Referatas skaitytas 1972 m. Studijų Dienose Melbourne.

Būti tikru lietuviu ar kitos kurios tautos nariu, reikia mokėti tos tautos kalba, nes nemokėdamas, ar mažai mokėdamas kalbą, negali įsijungti į tautą. Kiekvieno lietuvio gimusio išeivijoje ar Lietuvoje, pareiga yra išlaikyti gyvą ir aktyvią lietuvišką dvasią savyje, lietuvių tarpe, mūsu bendruomenėje ir taip pat kiekvieno mūsų pareiga yra informuoti kitas tautas apie Lietuvą ir lietuvius.

Mūsų visų pareiga yra kaip nors savyje ir tautoje išlaikyti mūsų lietuviškąją kalbą, nes tauta, praradusi savąją kalbą tuo pačiu praranda ir savąją charakteristiką bei skirtingumą kitų tautų tarpe. Kitais žodžiais tariant, jeigu mes norime būti lietuviais ir išlaikyti savo tautą gyvą, mes neturime užmiršti lietuvių kalbos.

Mūsų tėvams ir kitiems vyresniesiems tautiečiams, gimusiems ir užaugusiems Lietuvoje, lietuvių kalbos išlaikymas nėra jokia problema, tačiau jaunuoliams, gimusiems jau išeivijoje, išmokti kalbėti, rašyti ir skaityti lietuviškai, yra kartais ir beviltiška. Mes išmokstame lietuviškai kalbėti šeimoje iš tėvų, praleisdami gal tik keletą valandų lietuviškuose pašnekesiuose kai kitą visą laiką mes praleidžiame mokykloje, universitete ar darbe, naudojant anglų kalba ir būnant tarp svetimtaučių draugų, bendradarbių. Mūsų ir visas galvojimas tuo pačiu pasidaro australiškas, kai lietuvių kalba mums pasidaro tik antroji kalba. Ir jeigu mūsų vyresniesiems lietuviams yra daug lengviau kalbėti lietuviškai, tai jaunuoliui, čia gimusiam ir užaugusiam yra jau daug lengviau savo mintis išreikšti angliškai. Čia ir gaunasi mūsų pagrindinė problema, nes joks jaunuolis, kaip jis sunkiai besistengtų, niekada taip gerai neišmoks lietuviškai, kaip kad Lietuvoje gyvenę ir ten mokslus baigę žmonės, nuolatinai gyvendami tarp lietuvių.

VIOLETA BITINAITĖ. Studentų Sąjungos Sydnejaus Skyriaus Pirmininkė. PLJ Kongreso dalyvė. 1971 m. U-te baigė humanitarinius mokslus. Ji tęsia studijas įsigijimui "Diploma of Education".

Susitikus mūsų jaunimui tarpusavyje ir pradėjus platesnį pokalbį tarpusavyje, daugiausiai yra kalbama angliškai. Kodėl tas yra? Be abejo jiems yra lengviau ir greičiau surasti žodžius ir išsireiškimus, nes turint ribotą žodyną, lietuviškas pašnekesys pasidaro neįdomus, formalus ir daugelių atvejų, įmaišomi angliški posakiai. Žinoma, savo šeimoje ir su kitais vyresniaisiais, mes kalbame lietuviškai, todėl ir kiekvienam asmeniui reikia kuo daugiau individualiai naudoti lietuvių kalba, nes tik nuolatinis jos naudojimas ją tobulina ir lengvina pašnekesius.

Daugelio, ypatingai nesubrendusių jaunuolių (12 - 18 metų amžiaus) tarpe, yra platus galvojimas, kam iš viso ta lietuvių kalba reikalinga mokėti ir ją naudoti. Bręstant ir vėliau siekiant aukštojo mokslo, ši galvosena labai dažnai pasikeičia, suprantant kiekvienos kalbos mokėjimo prasmę. Mano manymu, dėl vaikų nemokėjimo lietuvių kalbos, kalti yra tik tėvai, nes po sunkaus dienos darbo, grįžus namo, nevisi tėvai dar nori ir savo vaikus mokinti lietuviškai, kas vėliau ir labai atsiliepia į vaikų mokėjimą savosios kalbos.

Labai ir labai mums čia trūksta lietuviškų knygų, kurios suįdomintų šių dienų jaunimą, nes jeigu jaunuolis anglų kalba gali pasirinkti tūkstančius įvairiausių knygų, žurnalų ir pan., tai lietuviškų leidinių kuriuos lengvai galėtų suprasti jaunuolis, yra labai mažai.

Dažnai tėvai, panaudodami per didelį savo autoritetą, yra priežastis nenorėjimo mokintis tėvų kalbos, nes šių dienų jaunimo tendencija yra priešintis prieš autoritetą ir vyresniąją generaciją, nors jaunuoliai, matydami savose šeimose gražų tarpusavio sugyvenimą, tuo pačiu daug mažiau priešinsis ir tėvų idėjoms bei principams. Tai ir vėl yra tik tėvų pareiga sudaryti sąlygas ir skatinti, bet ne prievarta versti savo vaikus kalbėti lietuviškai. Meilė tėvams ir pasididžiavimas savo tauta bei kalba, turėtų būti motyvai, kurie jaunuolį skatintų išlaikyti ir tobulinti savo kalbą.

Labai ir labai daug padeda išlaikyti lietuvių kalba tai mūsų lietuviškos Jaunimo organizacijos. Jų susirinkimai, posėdžiai, paskaitos, diskusijos yra pravedama lietuvių kalba ir užmezgusi tarpusavio draugystė vėliau duoda ir bendrąjį lietuviškumui pagrindą.

Kaip buvo mūsų tėvų ir vyresniųjų ankstyvesnė pareiga mums įdiegti lietuviškumo pagrindą, taip ir ateityje bus mūsų uždavinys tą darbą tęsti vėliau. Aš manau, kad vienas iš pagrindinių dalykų mūsų jaunimo lietuviškame auklėjime yra skatinti jaunimą mokintis ir naudoti lietuvių kalbą, išaiškinant tikslą ir priežastį, nes vien tik faktas, kad tėvai to nori, nėra pakankamas. Jaunimas turi pats suprasti ir įsisąmoninti, kad mūsų kalba turi būti išlaikyta gyva ir jiems tas turi būti ne prievartos būdu išaiškinta, parodant istorišką svarbumą, bei kultūrišką mūsų kalbos kilmės grožį, įdiegiant meilę tėvų kraštui Lietuvai ir tuo pačiu lietuvių kalbai. Tai galima atsiekti mokinant jaunuolius mūsų Lietuvos istorijos, parodant jiems mūsų gražiąsias tradicijas, liaudies meną, dainas ir kitą. Jiems reikia duoti knygų, žurnalų, gali tas būti ir anglų kalba, apie Lietuvą ir visa kas yra lietuvišką, kas jiems sukels meilę ir pasididžiavimą savajam kraštui. Tėvų ir bendruomenės pareiga yra jaunuoliui įrodyti, kad lietuviškas laikraštis, knyga ir žurnalas savąja kalba jam yra reikalingas skaityti. Reik skatinti kad jaujaunuolis dalyvautų bent kurioje lietuviškoje organizacijoje, kurios lietuviškoji dvasia ir labai daug prisideda prie lietuviško jaunuolio subrendimo.

Ir jeigu bent vienam iš jūsų, malonių klausytojų, mano paskaitos mintys sukelė susirūpinimo ar reikalingo dėmesio, kas liečia brangios mūsų kalbos išlaikymą, aš jaučiu, kad savo ir jūsų laiko nesugaišinau.

***

STUDENTŲ SUVAŽIAVIMO SYDNEJUJE 1972 M. PROGRAMA

PIRMADIENIS, GRUODŽIO 25 D.

12 val. Registracija po pamaldų (St. Joachim'o bažn. Lidcombėje)

ANTRADIENIS, GRUODŽIO 26 D.

9 val. — Registracija Lidcombes Liet. Klubo patalpose. Atvykstanti bus klube sutinkami per visą dieną. Veiks bufetas (vynas ir sūris) Visi studentai prašomi dalyvauti.

7.30 val. Sportininkų pietūs Ukrainiečių Salėje - Lidcombe. Visi studentai maloniai pakviesti dalyvauti.

12.30 val. (naktį) Atvykstančių sutikimas tęsis Lidcombes klube. Vėl veiks bufetas, bus rodoma filma (Charlie Chaplin) muzika, šokiai ir dainos.

TREČIADIENIS, GRUODŽIO 27 D.

2.00 val. Sporto Šventės Atidarymas - Alexandria Basketball Stadium.

6.30 val. Jaunimo koncertas ir susipažinimo vakaras, Chatswood Town Hall, 409 Victoria Ave., Chatswood.

KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO 28 D.

7.00 val. Tautinių šokių vakaras - Alexandria Basketball Stadium

11.00 val. — iki 3 ryto. Studentai susitiks "Amado's" ispanų restorane. 85 Oxford St., Taylor Sq., Darlinghurst. Ispanų šokėjų ir muzikantų programa.

PENKTADIENIS, GRUODŽIO 29 D.

10.30 val. Pusryčiai su šampanu, Sancta Sofia College, Sydney University (įėjimas - Missinden Rd., Broadway).
Po pusryčių įvyks organizuotos diskusijos.

7.00 val. Dainų Šventė - Hurstville, Civic Centre.

ŠEŠTADIENIS, GRUODŽIO, 30 D.

7.30 val. — vakaro iki 11.30. Išvyka laivu iš Circular Quay prieplaukos Nr. 6. Gėrimą ir maistą organizuoja ALSS Sydnejaus Sk. valdyba. Visas jaunimas kviečiamas dalyvauti.

SEKMADIENIS, GRUODŽIO 31 D.

8.00 val. Naujųjų Metų baliai - Newtown ir Chevron Hotel.

PIRMADIENIS, SAUSIO 1 D.

Gegužinė Inglebum. (Tvarko Syd. Sk. Jaunimo Kongreso Komitetas)

Registracija ir bilietai į Lietuvių Dienų parengimus kiekvienam kainuos apie $10.00.

ALSS Syd. Sk. Valdyba.

"AUSTRALIJOS LIETUVIAI" Reikalu.

Albertas Šeikis.

Apie savuosius planus redagavimo reikalais "M.P." skaitytojus painformavo leidinio redaktorius p. A. Zubras. Užmojis platus ir redaktoriaus laukia didelis darbas. Kaip atrodo, užkaišiojus spragas ir atsikračius bereikalingo balasto, galima tikėtis gan informatyvaus ir reprezentyvaus leidinio. Žinoma, ką į tokį leidinį dėti ir ko nedėti, nuomonės skirsis. Bet tai jau redaktoriaus prerogatyva. Dabar gal būtų laikas pagalvoti ir apie išleidimo, ir atspausdinimo, ir platinimo problemas.

Leidinys, pagal užsibrėžta planą, turėtų būti apie 500 puslapių ir gausiai iliustruotas. Toks leidinys kainuos nemažai. Iš kalno nesiruošiant ir gerai neapgalvojus bei neapsvarsčius, neįmanoma įvykdyti. Manyčiau, kad ALB Krašto Valdybai ir Kultūros Tarybai tektų jau dabar apsispręsti, ar jie patys rūpinsis leidinio atspausdinimu ir platinimu, ar tam sudarys atskirą komisiją, ar pakvies atatinkamą atskirą asmenį. Parinkti spaustuvę, sudaryti sąmatą, telkti lėšas ir parinkti platintojų tinklą - nėra lengvai ir greitai išsprendžiami uždaviniai. Tad būtų pats laikas planuoti šiais reikalais.

Kaip sutelkti lėšas - vienas iš svarbiųjų reikalų. Čia yra įvairių būdų. Negalvočiau, kad mūsų bendruomenės organizacijos ir pavieniai nariai manytų, kad toks leidinys nereikalingas ir jo neremtų. Tačiau kam nors reikia pradėti sukti ratus skatinimui bei raginimui rėmimo akcijoje. Tam reikalui galėtų būti suruošti baliai, suorganizuota loterijos (Prisiminkime moterų spaudai remti loteriją davusią $1000 pelno), organizacijos ir paskiri asmenys skatinami paremti aukomis bei palikimais, iš anksto renkama prenumerata ir t.t. Rėmėjų ir prenumeratorių sąrašas galėtų būti atspausdintas leidinio pabaigoje. Galima ir reikia pagalvoti apie kitus šaltinius. Viena iš vertesnių yra nuomonė, kad toks leidinys turėtų būti atspausdintas anglų kalba. Toks būtų lengviau prieinamas mūsų jaunajai kartai (ypač galvojant apie ateitį) ir mūsų kitataučiams bičiuliams. Anglų kalbą leidinį, galbūt, paremtų ir atatinkamos vyriausybės, įstaigos iš kultūriniams reikalams skiriamų fondų. Prisimenant, kad paskutiniais metais smarkiai išaugo vyriausybės susidomėjimas etninėmis grupėmis (įsteigta net ryšio įstaiga), o Australian Council for the Arts siūlosi paremti jų kultūrinę veiklą - tai paramos gavimas tokiam reikalui yra realus reikalas. Žinoma, anglų kalba leidiniui tiktų tik dalis užplanuotos lietuviškos medžiagos ir dažnai gerokai sutrumpinus tačiau abu leidinius spausdinant maždaug tuo pačiu metu tų pačių iliustracijų ir klišių panaudojimas žymiai sumažintų lietuviško leidinio išlaidas. O gal ir vien tik lietuviškam leidiniui įmanoma gauti valdišką subsidiją? Visai tai vertetų išsamiau pasiaiškinti jau dabar apsvarstyti ir Krašto Tarybos suvažiavime padiskutuoti.

STUDENTAI DABARTINĖJE LIETUVOJE

(Atkelta iš 3 psl.)

Noras pasirodyti estetiškai originaliu, išsiskirti iš minios, paniekinti vienodumą be savo neigiamų pusių, turi ir kai kurių teigiamų. Bet tai ne tas kas hipies. Avikailis netgi simbolizuojąs senovės lietuvių aprangą. Akademinio jaunimo tarpe pastebimas tautinio romantizmo dvelktelėjimas, pasirenkant liaudies dainų repertuarą, stengiantis atgaivinti užmirštas tradicijas, duodant senoviškus vardus naujagimiams ir panašiai. Visuomeninė santvarka panaikino komercinę ir kitokią konkurenciją dėl pelno. Nesimušama ir dėl valdžios. Visa tai leidžia jaunimui pasidaryti vieningesniam keliant savo tautinę kultūrą.

"Mūsų Vytis".

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS CANBERROJE.

Lapkričio 26 d. 12 val. St. Mary's bažnyčioje buvo pradėtas minėjimas pamaldomis už žuvusius dėl Lietuvos Laisvės. Mišias atnašavo Kun. P. Butkus ir pasakė labai jautrų pamokslą pritaikintą momentui.

Tolimesnė minėjimo programa vyko naujose erdviose Lietuvių Klubo patalpose. Minėjimą atidarė Ramovėnų pirmininkas Pr. Martišius pagerbdamas atsistojimu ir minutės tyla visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir mirusius ramovėnus.

Įdomią paskaitą skaitė p. Vl. Bivainis iškeldamas lietuvių tautos karingumą ir diplomatiją L.D.K. Algirdo laikais, palygindamas ją su dabartine padėtimi.

Meninę dalį išpildė jaunos pianistės: Rasa Gruzauskaitė ir Vida Perlibakaitė. Taip pat mūsų mielas choras, vadovaujamas p. Dariaus padainavo keletą lietuviškų dainelių. Meninė dalis buvo baigta Tautos Himnu.

Minėjimas baigėsi karinio davinio užkandžiais ir alučiu. Malonioje nuotaikoje subuvimas užsitęsė keletą valandų.

***

"AUŠROS" TUNTO SUEIGA IR KŪČIOS.

Lapkričio 26 d., sekmadienį, Lidcombės parapijos salėje įvyko "Aušros" tunto sueiga, į kurią susirinko per 100 skautų, jų tėvai ir rėmėjai.

Sueiga iškilminga su vėliava ir įsakymais, pakėliamais į laipsnius ir įžodžiu. Į paskiltininko-ės laipsnį pakelti: Paulius Kabaila, Elė ir Valė Satkauskaitės ir Antanas Kavaliauskas. Į vyr. skiltininkės laipsnį pakeltos sesės: Dalia Šumskienė ir Laima Barkutė. Išlaikė III-jį skaučių patyrimo laipsnį ir davė skautės įžodį sekančios jaunesnės skautės: Rita Barkutė, Teresė Daubaraitė, Vida Pakalnytė, Audronė Stašionytė, Audra Šliteryte ir Laneta Gakaitė. Į jaunesnio skauto III-čio patyrimo laipsnį išlaikė egzaminus ir davė jaunesnio skauto įžodį Jonas Bučinskas ir Andrius Červinas. Į III-jį skauto patyrimo laipsnį išlaikė egzaminus ir davė įžodį Edvardas Gervinas. Į II-jį patyrimo laipsnį išlaikė: Laura Karpavičiutė, Vida Viliūnaitė, Arūnas Stašionis. Į I-jį patyrimo laipsnį išlaikė Ginta Viliūnaitė ir Roma Maksvytytė. Vida Viliūnaitė išlaikė fotografės ir signalizuotojos specialybes.

Tuntininkas psk. B. Barkus pasveikino visus atžymėtus skautus-tes ir palinkėjo jiems sėkmingai dirbti skautišką darbą. Skt. A. Mauragis buvo pakviestas užrišti gerojo darbelio mazgelį naujai davusiems įžodį. Visą tunto sueigą pavyzdingai pravedė tunto adjutantas skt.v. Milašas.

Po to visi buvo tuntininko pakviesti prie Kūčių stalo. Gražiai papuošti stalai kūčių valgiais kiekvieną viliojo ir kėlė apetitą. Susėdo prie stalų apie 300 žmonių. Kun. P. Martūzas pasakė įžangini žodį ir sukalbėjo maldą palaiminęs valgius. Toliau žodį tarė Sydnejaus Apylinkės pirmininkas A. Reisgys, pasidžiaugęs tokiu dideliu būriu jaunų skautų palinkėjo jiems skautiškos lietuviškos veiklos. Toliau buvo perskaitytas kun. P. Butkaus laiškas, sveikinimas ir linkėjimai, nes jis pats buvo išvykęs į Canberrą.

Kūčios praėjo iškilmingoje ir gražioje nuotaikoje. Šeimininkėm padėkoję už gražiai pagamintus kūčių valgius skirstėmės namo patenkinti tokia graži jaunimo veikla.

SYDNEJAUS SAVAITGALIO MOKYKLOS METŲ UŽBAIGA.

Šventė prasidėjo pamaldomis, daugumas mergaičių buvo tautiniais rubais pasipuošusios. Kun. P. Butkus mokyklos globėjas atlaikė Šv. Mišias ir pasakė reikšmingą pamokslą iškeldamas lietuvių kalbos reikšmę. "Yra mums didelė dovana per pamaldas vartoti lietuvių kalbą, nes tai mūs jungia vienoje maldoje į Dievą" kalbėjo jis - "tačiau kaskartą atsiranda jaunuolių vis daugiau nemokančių lietuvių kalbos ir jie mūsų lietuviškų pamaldų ima vengti, o tas mus išskiria, jie darosi mums tolimesni ir šaltesni. Todėl lietuviai katalikai tėvai turi rūpintis kad jų vaikai lankytų lietuviškas pamaldas ir lietuviškas mokyklas, tik taip besirūpindami galėsime džiaugtis savo jaunimu".

Po pamaldų parapijos salėje susirinko mokiniai, tėvai ir mokyklos gerbėjai bei rėmėjai. Šventę atidaré mokyklos vedėjas mokytojas Bronius Genys, savo trumpame žodyje pasveikino susirinkusiuosius ir ypač savo mokinius, kviesdamas nepamiršti lietuvių kalbos, o nuolat ją praktikuoti kalbantis su mamyte ar tėveliu (yra ir tokių tėvų, kurie vaikus atvežę į mokyklą patys su savo vaikais čia pat kalbasi angliškai, tokie blogi pavyzdžiai labai gadina mokyklos drausmę ir autoritetą. Red.)

Programa: prasidėjo I skyriaus mokinių pasirodymais. Scenoje gražiai pranešinėjo Arūnas Stašionis kviesdamas jaunuosius su pasirodymais. A. Protas, R. Lašaitytė, Judita ir Jonas Bučinskai, M. Coxaitė ir R. Stašionis gražiai padeklamavo po eilėraštuką, Lana Stasiūnaitė ir Loreta Šarkauskaitė padainavo "lopšinę".

Mergaitės pašoko ratelius: "Klausė žvirblis čiulbonėlis, sėjau rūtą, pagalvelė balta".

Visi vaikai pagal savo amžių tikrai gražiai pasirodė. II skyriaus mokiniai: A. Bernotas, P. Stašionis, V. Coxaitė ir T. Pullinen pasakė eilėraščius. J. Stašionytė paskaitė iš knygos "Išmintingas vaikas" ir R. Stasiūnaitis pagrojo vargonėliais keletą lietuviškų dainų.

IV skyrius pasirodė su vaidinimu "Kūčių pasaka", kurią parašė R. Pullinen, vaidinime dalyvavo viso skyriaus mokiniai. A. Kavaliauskas pasakė eilėrašti "Tėvelių Kraštas"- E. Daubaras, R. Šliteris ir R. Pullinen padeklamavo "Tuoj ir rytoj".

V. skyrius išėjo su plačia programa; su deklamacijom, dainom ir laisva kūryba. Čia ypač pasižymėjo; Viktoras Bernotas, Rita Barkutė, Audra Šliterytė, Regina Badauskaitė, Teresė Daubaraitė, Audronė Stašionytė. Mergaites pasikeisdamos pranešinėjo publikai gražia lietuviška tarsena ir tuo parodė kad visos sugeba vadovauti. Be žodinės kūrybos buvo pašokta tautinių šokių: "Rugučiai" ir "Blazdingėlė" ir padainuota keletą lietuviškų dainelių.

Tenka pasidžiaugti kad tiek individualinis tiek ir grupinis pasirodymas buvo atlikti gražiai ir darniai.

Pasibaigus programai žodį tarė mokyklos globėjas kun. P. Butkus, ir apdovanojo mokytojus "Terra Australis" knyga. Mokytojavo šiais metais mokytojai: Br. Genys, T. Zakarevičienė, S. Mauragienė, P. Pullinen, Zubrickienė, J. Burokienė, G. Grybaitė, Liūga ir Z. Belkutė. ALB Krašto Valdyba atsiuntė padėkos laišką ir $50 paramos. Užbaigiamąjį žodį tarė tėvų komiteto pirmininkas p. V. Šliteris, padėkodamas mokytojams už įdėtą darbą ir įteikė mokytojams mažą dovanėlę kiekvienam po $20. Šventė baigta Tautos Himnu.

Tenka tik pasidžiaugti mokyklos darbu ir atsiektais rezultatais. Kiekvienas šventės dalyvis galėjo vaizdžiai pamatyti koks didelis skirtumas yra tarp tų vaikų kurie eina į lietuvišką mokyklą ir kurie neina. Čia ir tenka apgailestauti, kad mūsų visuomenė per mažai vertina lietuvišką mokyklą ir daugelis tėvų per mažai rūpinasi savo vaikų lietuviškumu. Viena diena ir jie gailėsis kaip gailesi jau dabar nemaža tėvų.

ak.

PERTHAS PATIKSLINIMAS.

Š.m. lapkričio mėn. 20 d. "Mūsų Pastogė" Nr. 46 tilpo protesto mitingo nuotrauka pažymėta kaipo A. Kateivos nuotrauka, faktinai ši nuotrauka yra ne A. Kateivos, bet A. Vanckevičiaus.

Tame pačiame laikraštyje yra aukotojų sąrašas, kuriame taipogi yra netikslumų, būtent-vietoje A. Kateivos turi būti G. Kateiva ir vietoje J. Linkiui turi būti J. Liutikui. Už šias nemalonias klaidas paliestus asmenis atsiprašom.

P.M.R. Komitetas.

***

Rašant ranka raštus yra labai sunku įskaityti, patartina vardus ir pavardes rašyti didžiosiomis raidėmis.

Red.

DOVANA ABC RADIOFONUI

Savais vargais bei džiaugsmais mes tesiskundžiame ar besidžiaugiame tarpusavyje. Neieškome užtarėjų ir mūsų vienokius bei kitokius laimėjimus įvertinančių mus supančioje aplinkoje gyvenančių žmonių opinijos. Dėl to, liekame nepastebėtais nepaguostais ir neįvertintais, nors skriaudų bei tautinių laimėjimų turime nemažiau už kitus.

Taip galvojant, buvo imtasi iniciatyvos nupirkti geriausių lietuvių chorų bei solistų įdainuotų keletas plokštelių ir padovanoti jas ABC Radiofonui, kad, tarpe kitų tautybių, ir lietuvių liaudies dainos, lietuvių solistų išpildomieji klasinės muzikos kūriniai atliekami su puikiu muzikalinio įsijautimo subtilumu ir vokaliniu galingumu pasiektų plačiąją radijo klausytojų auditoriją, garsindami tuo lietuvių ir Lietuvos vardą.

Tokiai minčiai pritardami, plokštelėms pirkti aukojo: po $2.00 - L. Bartiškienė, J. Grigaitienė, J. Mašanauskas, L. Petruševičius, A. Pridotkas, F. Ročius; po $1.00 - V. Adomavičius, Ig. Alekna, V. Ališauskas, J. Antanaitis, J. Balbata, A. Baltrukonis, V. Baltokienė, Petr. Baltutis, L. Barkus, A. Čelna, A. Ciniūnienė, J. Curis, V. Daugvila, A. Erminas, A. Grigaitis, I. Hare, V. Jakutis, H. Kaladė, J. Kalnėnas, E. Karblane, A. Kildišas, J. Kirša, R.M. Mačys, P. Malkauskas, A. Matukevičienė, J. Meiliūnas, J. Meiliūnas, (jnr) G. Narušis, D. Petkevičius, V. Pumputis, A. Ramanauskas, Z. Raudys, A. Savickas, V. Sidabra, S. Šikorskis, J. Stul, E. Šemetienė, V. Šeštokas, A. Šimkus, V. Šilinskas, V. Šnirienė, J. Tamošaitis, kun. P. Vaseris, B. Zdanis, po 50¢ - R. Kemešytė, J. Verbyla. Viso suaukota $57.00.

Dovanai buvo atrinkta plokštelės įdainuotos: New York'o Lietuvių vyrų Oktetо; Gimtinės Dangus - lietuvių lengvos muzikos rinkinys: Vilniaus vyrų Choro "Varpo" - "Sodauto" Ainių Dainos - muzika D. Lapinsko: Vaclovo Daunoros - dainos ir arijos; Virgilijaus Noreikos - dainos ir arijos; Stasio Baro - Operų arijos.

Šios minties iniciatoriams - A. Matukevičienei ir L. Barkui telkiant lėšas talkino J. Kalnėnas ir D. Petkevičiutė, o plokšteles komplektuojant ir dovaną paruošiant - P. Morkūnas, Vida ir Viva Aleknai, Feliksas ir Alfonsas Ročiai ir S. Stankūnavičius.

Kariuomenės šventę minint, plokštelės perduotos vietos lietuvių reprezentantei, ALB Melbourno Apylinkės Valdybai, prašant jas įteikti ABC Radiofonui Melbourne.

L. Barkus.

***

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1972

Artėjančių Kalėdų švenčių proga, siūlome tris specialiai parinktus siuntinius iš tokių dalykų kurie labiausiai yra reikalingi Lietuvoje ir bus tikrai naudingi Jūsų giminėms.

Mišrus Kalėdinis 1972

Vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis, itališkas vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis, vilnonė angliška vyriškai eilutei medžiaga, vilnonė medžiaga sijonui, 3 jardai specialios storos crimplene medžiagos moteriškai eilutei, puikūs vyriški nailono marškiniai arba bliuskutė, 1 dėžė šokoladinių saldainių, 20 angliškų geriausios rūšies cigarečių $95.00.

Moteriškas Kalėdinis 1972.

Komplektas moteriškų nailoninių apatinių, arba vilnonių, gėlėta arba su ornamentais vilnonė skarelė, 3 jardai sunkios crimplene medžiagos moteriškai eilutei, gražus moteriškas megstukas, 3 jardus vilnonės puikios apsiaustui medžiagos crimplene medžiaga suknelei. $85.00

Maisto Siuntinys 1972.

½ sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 6 sv. geriausių baltų miltų, 2 sv. ryžių, 1/4 sv. kvepenčių pipirų, 1/4 sv. lapelių, ½ sv. geriamo šokolado, 1 dėž. nescafe, 1½ sv. razinkų, 1½ sv. džiovintų maišytų vaisių, 1 sv. šokoladinių saldainių. $28.00.

Taip pat dedame į šiuos arba kitus Jūsų rubų užsakymus dalykus kurie Lietuvoje yra labai naudingi ir vertingi.

Dirbtinio mink kailio paltui viršus $32.00, nailoninio kailio paltui viršus, $22.00. vyriški arba moteriški nertiniai, $12.00, vilnonės skarelės $4.00, nailono lietpalčiai $8.00, nailono marškiniai $7.50, vilnonės arba nailono kojinės $2.00.

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir t.t.

BALTIC STORES LTD.,
(Z. Juras)
421 Hackney Rd., London, E. 2. England
Tel. 01 739 8734.
Kiekvienio siuntinio pristatymas garantuotas.

KREDITO KOOPERATYVAS

TAUPYK IR SKOLINKIS TALKOJE

Lietuvių Kooperatinė Kredito Draugija Talka.
Moka už indėlius 5% metinių palūkanų už įnašus iki 6% dividendo.
Duoda paskolas iki 3000 dolerių iš 8-9% užskaitant kas 3 mėn.
Talkos įstaiga veikia šeštadieniais nuo 11 val. iki 13 val.
Lietuvių Namuose, 50 Errol Street, North Melbourne.
TALKA, Box 4051, GPO Melbourne 3001

AUSTRALIJA PALIKUS

Antanas Laukaitis.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARPE.

Beviešint Baltimorėje, teko pamatyti kelis lietuviškos veiklos subuvimus, kuriuose buvo parodyta maža dalis to lietuviško gyvenimo šioje nedidelėje kolonijoje. Vienas iš pirmųjų rudens pastatymų buvo BALFO vakaras, įvykęs Lietuvių Namų saléje. Jau eilė metų šiai mūsų šalpos organizacijai Baltimorėje vadovauja ir nenuilstamai su ja dirba advokatė Dr. Elena Arminienė, su kuria susipažinau, buvo malonu kelius žodžius pasikalbėti ir véliau būti viešai baltimoriečiams pristatytas, kaip svečias iš tolimos Australijos. Pats vakaras sutraukė gana nemažai lietuvių ir visa programa buvo gerai atlikta vietinių ir svečių iš Filadelfijos, jaunųjų menininkų pajėgų. Marylando tautinių šokių grupė, vadovaujama taip pat jaunosios vadovės Aldonos Brazdytės puikiai išpildė eilę mūsų tautinių šokių, kai Baltimorės Karaliaus Mindaugo šeštadieninės mokyklos, vadovaujamos mokytojos Kristinos Česonienės mokiniai puikiai pasirodė scenoje. Ypatingai gražiai sudainavo viešnios iš Filadelfijos - mergaičių kvintetas Danutė Jazutytė, Zita Štarkaitė, Renata Baraitė, Rasa Makarauskaitė ir Danutė Stankutė. Šios merginos, kurioms padeda mūsų žinomoji solistė Augaitytė, sužavėjo ne tik mane, bet ir baltimoriečius.

Malonu buvo būti didesniame vietinių lietuvių tarpe, matyti, kaip ir čia taip gražiai lietuviškai yra linksminamasi ir tuo pačiu man, po ilgesnės pertraukos kelionėje, buvo smagu ir malonu vėl pamatyti savuosius gražius tautinius šokius, išgirstant ir puikias lietuviškas dainas.

Sekančią sekmadienio dieną, po lietuviškųjų pamaldų, savoje lietuviškoje bažnyčioje ir po lietuviškos valandėlės Lietuvių Namuose vyko savaitgalio mokyklos tėvų komiteto ruošiami bendri pietūs, kur ir vėl jaukioje nuotaikoje teko praleisti kelias valandas.

Kalbant apie Baltimorę tenka tik džiaugtis, matant taip gražiai ir našingai lietuvius dirbant savąjį tautinį darbą. Smagu buvo matyti, girdėti ir véliau susipažinti su čia gimusiu kun. Antanu Drauginiu, kuris buvęs mašinos smarkiai sužeistas, véliau baigęs kunigų seminariją, įsitraukė į lietuviškąjį darbą ir būdamas didelis dainos mėgėjas ir šiandien vadovauja puikiam vyrų chorui, kai neoficialiai jų yra vadinamas "Dipukų karaliumi" nes jo dabar yra lietuviškas darbas, nesvarbu ar jį dirba senieji ar naujieji lietuviai. Susipažinimo vakare ilgokai skambėjo ir mūsų lietuviška daina.

Įdomu kai Baltimorėje teko matyti tautinius šokius šokant ir akordijonu jiems grojant, kelius amerikiečius, kuriuos į lietuvių tarpą įjungė jų žmonos ar draugai. Dar įdomiau buvo susipažinti su jauna, gražia italų kilmės amerikiete p. Veliuoniene, kuri ištekėjusi už lietuvio ir turėdama 5 vaikus pati juos veža į savaitgalio mokyklą mokintis lietuviškai, kai tuo pačiu laiku ji ir pati privačiai mokosi mūsų kalbos ir jau dabar labai gerai kalba lietuviškai, kad ir mišriose šeimose galima rasti gražią lietuvišką išeitį.

WASHINGTON'E teko būti kone du kartus. Pirmąjį kartą dalyvavau rengtame šio miesto lietuvių piknike, kur teko susipažinti su L.B. Apylinkės pirmininku ir ALTO atstovu Jonu Geniu, kuris profesoriaudamas vienoje iš aukštųjų mokyklų šiuo metų be savo lietuviškojo darbo yra labai užsiėmęs ir su respublikonų kandidato prezidento Nixono rinkimine propaganda lietuvių tarpe. Buvau ir aš apdovanotas lietuviškais propagandiniais ženklais tik gaila, kone tuo pačiu metu, savo balsą turėsiu atiduoti už Australijos būsimąjį ministerį pirmininką, nes ir pas mus bus vyriausybės rinkimai.

Malonu buvo susipažinti sostinės lietuvius Amerikos Balso tarnautojus buv. jūrų kapitoną P. Labanauską, p. Jurgelienę, aktorių Jurgį Blekaitį, rašytoja K. Alminą, poetą Nykę - Nyliūną, jo žmoną dailininkę Sandrą, veiklią bendruomenės atstovę Jūratę Micukaitę. Visi jie nuoširdžiai mane priėmė, buvau pakviestas kalbėti per Amerikos Balsą, kai si nauja draugystė su sostinės lietuviais parodė man, kad ir čia aktyviai dirbama lietuviškasis darbas.

Paėjoje sostinėje, teko pamatyti įdomius valdžios pastatus, senatą, kongresą, karių kapines, Nežinomojo Kareivio kapą ir kt. Visa tai, kaip ir Baltimorės žymieji istoriniai paminklai, padarė labai gerą ir gražų įspūdį.

Washingtone labai malonu buvo susipažinti su Lietuvos Pasiuntinybės sekretorium ir ponia Dr. Bačkiu ir mūsų nepavargstančiąją p. Kajeckiene, (ministeris p. Kajeckas tuo metu sirgo) kuri labai maloniai aprodė visą pasiuntinybę, naujai įrengtą pilną lietuviškų vestuvių skyrių, visur maloniai paaiškindama ir papasakodama labai įdomių savo išgyvenimų ilgoje lietuviškoje diplomatinėje tarnyboje. Tikrai malonu buvo matyti mūsų Vytį, puošiant pasiuntinybės įėjimo duris kai gatveje specialios lentelės praeiviams sakė, jog čia yra Lietuvos Ambasados vieta.

Be visų gražių ir malonių dalykų buvo skaudu girdėti p. Kajeckienės pasakojimą, kaip ji pati, jos vyras ir Dr. Bačkis paskirais atvejais buvo juodųjų chuliganų užpulti ir apmušti. Šiuo metu sostinėje gyvena jau 80% juodųjų ir vakarais beveik neįmanoma pasirodyti gatvėje.

Keista man buvo, Baltimoreje ir sostinėje matyti vakarais gatves pilnas juodųjų. Kai Baltimorėje teko susipažinti "Saliuno" savininką V. Makauską, kuris jau kelis kartus buvo užpultas ir pasautas, kai ir man jis servavo ir mane vaišino su pusiau išlindusiu iš kišenės pistoletu. Man beviešint Baltimorėje mano prietelius V. Bacanskas buvo kino krautuvėlėje, perkant savo sūnui saldainius apkultas ir apipleštas trijų juodųjų.

Nors šie dalykai yra ir nemano reikalas rašyti tačiau Baltimore buvo pirmas miestas mano pasaulinėje kelionėje, kur aš bijojau vienas vakare išeiti į miestą ir jame stebėti gyvenimą. Atrodo kad ši juodųjų problema darosi vis blogesnė ir blogesnė, kas gal taip pat juodina ir gražų Amerikos ir lietuvių gyvenimą čia ko pas mus Australijoje nėra ir, tikiuos niekad nebus.

***

KARAS.

Pranešimas iš Leonardo Karvelio paskaitos skaitytos LVS "Ramovės" Sydnėjaus Skyriaus surengtame Karijomenės Šventės minėjime š.m. lapkričio 18 d.

Spausdiname santrauką.

Red.

(tąsa)

Tad nenuostabu, kad XIII a., kai mūsų pašonėse išdygo du nauji priešai - kalavijuočiai ir kryžiuočiai, Lietuva jau buvo pajėgi, plačiai pagarsėjusi ir turėjusi valstybės priešaky vieną vyriausią kunigaikštį. Juo buvo Mindaugas, pirmasis nuo 1219 m. istoriškai minimas suvienytos Lietuvos valdovas, vėliau vainikuotas jos karaliumi.

Lietuvos valdovų politinė išmintis sudarė sąlygas sukurti stiprų valstybinį vienetą, pajėgios kariuomenės saugomą. Turėdama stiprų ir ramų užnugarį rytuose, apsijungusi XIII a. Lietuva sugebėjo sustabdyti kryžiuočių ordino invaziją ten, kur jis iki tol buvo spėjęs įsitvirtinti. Po to ordinas nepajėgė pastumėti savo teritorijos nei per pėdą į Lietuvos žemes į rytus nuo Nemuno.

Savo istoriniam kely, Lietuva siekdama valstybinių tikslų naudojo priemones, kurios visiškai pateisino jos politinės ir karinės galybės epochą. Senosios Lietuvos politinės ir karinės tradicijos atėjo ir į naujus laikus pagal principą - NEDARYTI KITAM SKRIAUDOS, NEDALEISTI BŪTI SKRIAUDŽIAMAM.

Šitais principais buvo pagrįsta atsikūrusios Lietuvos veikla, kai 1918 m. vasario m. 16 d. buvo paskelbtas nepriklausomybės aktas.

Prasidėjus nepriklausomybės kovoms, lietuvių tautai nereikėjo kurti naujos valstybės ir tuo ji išsiskyrė iš kitų dviejų Baltijos valstybių. Istorinė Lietuva nebuvo pasakų karalija, bet reali valstybė: stipri, galinga ir nepriklausoma.

Tad, kai 1918 m. lapkričio m. 23 d., pirmoji Lietuvos vyriausybė su prof. A. Voldemaru priešaky, davė įsakymą plk. Galvydžiui - Bykauskui steigti I-ąjį pestininkų pulką, - tai buvo ženklas atgimti senosioms lietuvių karinėms tradicijoms; tai oficialioji Lietuvos kariuomenės atkūrimo data ir toji diena laikoma kariuomenės švente.

Atsikūrusios Lietuvos kariuomenė, stodama į nepriklausomybės kovas turėjo stiprų istorinį pagrindą ir puikiai suprato gyvenamojo momento realybę. Jos moralė buvo aukšta ir ji atliko lemiamą vaidmenį atstatant naująją Lietuvą.

Kovodama kartais net keliuose frontuose, Lietuvos kariuomenė atliko tokių žygių:

1. Sekmingai kovėsi su bolševikais ir išstumė juos iš Lietuvos teritorijos;

2. Sunaikino vokiečių gen. von der Golz stiprią jungtinę vokiečių ir rusų-monarchistų kariuomenę, taip vad. bermontininkus, kai 1929 m. vasarą jie užėmė dalį Žemaitijos ir veržėsi pirmyn;

3. Laimėjo karą su lenkais. Po garsių kautynių ties Širvintais (1920. 11.19) ir Giedraičiais (1920.11.21) atsirado laisvas kelias žygiui į Vilnių. Tačiau atvykusi Tautų S-gos komisija sustabdė karo veiksmus ir nustatė tarp kariuomenių neutralinę zoną;

4. Lietuvos kariuomenė 1919 m. vasarai baigiantis greitai ir radikaliai likvidavo slaptos lenkų karinės organizacijos POW (Polska Organizacja Wojskowa) ruošta sąmokslą Lietuvoj;

5. Lietuvos kariuomenė 1923 m. žiemą aktyviai prisidėjo prie Klaipėdos Krašto atvadavimo.

Tai pagrindiniai veiksmai, kuriais buvo atstatytas Lietuvos teritorinis integralumas ir užtikrinta valstybės egzistencija. Šiais karo veiksmais Lietuva nei kiek nenusižengė tarptautinės teisės sampratai dėl karo teisingumo. Lietuva kiekvienu atveju buvo ne puolančioji, bet besiginančioji pusė, kovojusi dėl savo teisių išlaikymo.

Pagaliau, Lietuvai prasidėjo tarytum ramus gyvenimas. Ji galėjo skirti visas kūrybines jėgas tautinei kultūrai ugdyti ir ūkiškai gerovei kelti. Bet tas nerimas, kuris egzistavo Europoj po I-jo P. Karo, egzistavo ir Lietuvoj. Lietuva su dideliu nepasitikėjimu stebėjo savo didžiuosius kaimynus ir sekė įvykius, galėjusius sudrumsti nepriklausomo gyvenimo eigą. Karo gresmė nebuvo išnykusi, o paskutinių 2-jų nepriklausomųjų metų bėgy pergyvenome keletą kritiškų momentų, kada aiškiai buvo iškilę karinių konfliktų galimumai.

Tokiais kritiškais momentais reikėtų laikyti:

1. Lenkijos 1938 m. kovo 18 d. ultimatumas Lietuvai del užmezgimo diplomatinių santykių;

2. Vokietijos 1939 m. kovo 20 d. ultymatyvinis reikalavimas Lietuvai atiduoti Klaipėdos Kraštą;

3. Vokietijos pasiūlymas Lietuvai 1939 m. rugsėjo m. pirmomis dienomis prisidėti prie karo ir pulti Lenkiją;

4. Sovietų S-gos grąsomasis reikalavimas 1939 m. spalių m. pradžioj padaryti "Savitarpinės Pagalbos" sutartį ir leisti Sovietams įvesti į Lietuvos teritoriją tam tikrą kiekį kariuomenės;

5. Sovietų S-gos 1940 m. birželio m. 14 d. paskutinis ultimatumas, kurio priėmimas ar nepriėmimas reiškė Lietuvos Respublikos nepriklausomybės palaidojimą.

Ateityje tyrinėtojams ir istorikams bus daug medžiagos svarstymui, ar Lietuvos vyriausybė teisingai pasielgusi susilaikydama visais minėtais atvejais nuo karinių pajėgų panaudojimo.

Ne vieta ir šiandieną tų klausimų nagrinėti. Reikėtų tik vieną pasakyti - Lietuva buvo vieniša, nedraugingų stiprių kaimynų apsupta; jos padarytus taikius sprendimus tegalėjo nulemti stiprus savisaugos jausmas ir noras išlaikyti tautos gyvybingumą, net jei tektų laikinai ir nepriklausomybės nustoti.

Bet tikrumoje Lietuva be kovos nepasidavė.

Antrai bolševikinei okupacijai užėjus susikūrė partizanai. Jie buvo vadinami slaptąja Lietuvos kariuomene, nes turėjo visiška reguliarios kariuomenės organizaciją. Daugiau kaip dešimti metų jie didvyriškai kovėsi su šimteriopai galingesniu priešu. Tai nebuvo kurių nors karštuolių nereikšmingi pavieniai išsišokimai, tai buvo organizuota, visuotina kova - tikras nepriklausomybei atgauti karas. Bet ir jie buvo vieniši ir neatlaikė nelygios kovos. Žūtbūtinėje kovoje priskaitoma žuvus iki 50,000 partizanų.

Ar tos aukos buvo veltui sudėtos, ar jos gali būti užmirštos?

Amerikietis istorikas Denis Meadows, autorius populiarios knygos "Katalikų bažnyčios trumpa istorija", teigia, kad krikščionybės išplitimui ir tikėjimo tvirtumui daugiausiai pasitarnavo pirmųjų amžių kankiniai. Jie savo krauju paliudijo tikėjimo stiprumą ir įsitikinimų pastovumą.

Ne kitokiais buvo Lietuvos partizanai, - tai tautiniai kankiniai. Jie savo kūnu ir krauju patrešė Lietuvos žemę ateities nepriklausomybės daigams iškilti ir paliudijo ištikimybę tautiniams idealams.

Idealai, anot Dr. J. Girniaus, nušviečia žmogaus laisvei kelią ir drauge ji nuolat žadina nenurimti farizejiškame pasitenkinime, ir nesuklupti prieš brutalią tikrovę. Tų žodžių tikrumą lietuviai partizanai patvirtino veiksmais ir krauju.

Ne daugeliui žinoma, kad okupuotoj Lietuvoj plinta partizanų - kankinių kultas. Iš lūpų į lūpas eina partizanų sukurtos patriotinės dainos, iš lūpų į lūpas skleidžiami pasakojimai apie jų didvyriškus žygius ir laisvės kovas. Partizanų aukos ne veltui buvo sudėtos, jos nėra užmirštos, jos ugdo nepalaužiamą rezistancinę dvasią lietuvių tautoj.

Tos rezistencijos pasireiškimai karts nuo karto lyg kibirkštys iššoksta iš prigesusio laužo. Tokiomis kibirkštimis buvo Brazinskų, Simokaičių, Simo Kudirkos žygiai. Ypatingai įsidėmėtinas tragiškas Simo Kudirkos mėginimas išsiplėšti į laisvę ir būti gyvuoju Lietuvos karčių liudytoju. Nors jam tas nepavyko, bet jis nepalūžo. Kai buvo teisiamas, jis negirdėta drąsa pasakė bolševikiniame teisme kalbą, išdėstęs krašto skriaudas ir okupanto nuožmumą. Kalbos pabaigoj, su pasididžiavimu ir pagarba savai tautai jis pareiškė: "Aš prašau suteikti mano Tėvynei Lietuvai - nepriklausomybę!" Sau jis nieko neprašė! Ši kalba pagarsėjo visam pasauly ir jo jauno lietuvio lūpomis buvo mestas pasaulinis kaltinimas grobikui, genocido vykdytojui.

Pagaliau išvydome ne kibirkštį, bet ryškiai suliepsnojusį žibintą jauno Romo Kalantos asmeny, kurį paseke dar keli. Jis žuvo liepsnoje, bet jo uždegtas žibintas neužgeso ir šviečia kelią į tautos atgimimą, buria naujas jėgas kovai su okupantu, žadina ir palaiko patriotizmą jaunoj, priaugančioj lietuvių kartoj. Tai naujieji mūsų partizanai, kurių skaičius auga ir auga. Juk dar šiais metais 17,00 Lietuvos katalikų nepabijojo pasirašyti protesto raštą - skundą, prašydami sąžinės laisvės - nieko daugiau!

Čia prelegentas tvirtai pabrėžė, kad karas mums nepasibaigė, kad karas mums tebesitęsia. Krašte tas pasyvus pasipriešinimo karas tvirtesnis, atkaklesnis ir ryškesnis, negu mūsuose, esančiuose už krašto ribų saugioj užuovėjoj. Jei dalis mūsų rezignavo, dalis nuėjo į defetistų eiles, o ant abiejų rankų pirštų galėtume priskaičiuoti tokių, kurie nesidrovėdami viešai bičiuliaujasi arba ieško bendradarbiavimo su priešu, - tai mūsų dauguma likome ištikimi savai tautai, be atodairos siekdami, kad Lietuva būtų tautinė ne tik savo forma, bet ir turiniu, kad ji būtų vėl laisva ir nepriklausoma.

Lietuva šiandieną faktiškai yra sovietų Rusijos kolonija - ir tai tuo metu, kai kolonializmas pasaulyje naikinamas. Lietuva laukia atgimimo ir išsilaisvinimo iš neokolonializmo pančių - ir sulauks!

Dalyvis.

DAINOS SAMBŪRIS GEELONGE

(Atkelta iš 2 pusl.)

Vėl seka 4-ji, tai "Lietuvio giesmė" - B. Budriūno. Kompozitorius Budriūnas Geelonge buvusiems choristams gerai "pažįstamas". Ne vienam prakaita išspaudė su savo daina "Mano protėvių žemė"...

Pabaigai pasigirsta visiems žinoma Maironio "Lietuva brangi", ta pati mums pažįstama sena, jaudinanti meliodija. Dainuota sunkiausiais Lietuvai laikais, saulėlydžio žaroj ir rytmečio rasoj ir ... šiandieną! Naujalio ir Juzeliūno puikiai sumoderninta, perharmonizuota, bet ne pakeista ir nesugadinta tik meistras A. Celna su savo išprusintu choru ją gali išsiilgusiai tėvynės širdžiai pristatyti tokiam "aukštam registre" muzikaliai išsireiškus.

Saléje geelongiškiai ilgai plojo ir plojo ir dėkojo brangiems svečiams už tokią malonią patriotinę popietę. Sakau "patriotinę" todėl, kad žodis "patriotas" šiandien jau yra ne madoj. Jo vietą užėmė šūkiai: "Lietuvi, nemylėk lietuvio"! "Tas ne lietuvis, kuris mano politikos neremia!"; Lietuva tik mūs! "Tik mūsų partijos prezidentas ją valdys!"; "Sugyvenimas tai ...atgyvena!" ir t.t.

P. A. Skerys visų susirinkusių ir Geelongo Apylinkės V-bos vardu nuoširdžiai padėkojo Melbourno Dainos Sambūriui už tokią puikią programą. Palinkėjo daug laimės Sydnejuje ir apdovanojo dirigentus p. D. Levickienę ir p. A. Celną gėlėmis kviesdamas visus prie vaišių stalo.

O mūsų duosnus patriotas, Jurgis Sedliorius, apdovanojo choristus saldainiais. Mes, geelongiškiai, skirstėmės namo pakilioje dvasioje nors gal ne vienam sąžinė buvo aptemdyta, jog ne vieną kartą praeityje panašiai skirstėmės po savo, nors ir mažo atliktų "Dainų Švenčių" tuose pačiuose Lietuvių Namuose.

Dainos Sambūriui asmeniškai dėkoju už iškeltas mintis ir už gerą gaidą...

Kas prižiūrėtų paliaubas?

Kanada, Vengrija, Indonezija ir Lenkija sutiko pasiųsti savo kariuomenės dalinių į Vietnamą prižiūrėti, kad būtų vykdomos paliaubų sąlygos.

JAV ir Šiaurės Vietnamas jau sutarę, kad tam priežiūros reikalui turės būti parūpinta apie 5.000 karių.

LSS AUSTRALIJOS RAJONO 25-MEČIO JUBIL.STOVYKLA.

Stovyklos data: 1973 m. sausio 3 - 13 d.d. Stovyklos pionieriai ir ūkio skyrius įsikuria sausio 2-rą dieną. Stovyklautojai apleidžia stovyklavietę sausio 14 d.

Stovyklos vieta: Sydnėjaus liet. skautų stovyklavietė "Aušra" Ingleburn, Bensley Road (važiuoti per Ingleburn'a, Oxford'o gatve iki Bensley kelio (Road), pasukti į dešinę ir važiuoti apie 1/4 mylios.

Stovyklos lankymas: Stovyklą lankyti bus galima sekmadienį, sausio 7 d. nuo 12 val. ir šeštadienį, sausio 14 d. Tomis dienomis vakarais, bus iškilmingi laužai L.S.S. 55-mečiui ir L.S.S. Australijos Rajono 25-mečiui paminėti.

Stovyklos pašto adresas: Lithuanian Scouts Camp, c/o P.O. INGLEBURN, N.S.W. - 2565.

ORG. R.S.K

MES PASIRUOŠĘ JUMS PADĖTI

Jeigu jus turite kokių problemų, arba norite gauti gerų patarimų, kaip įsijungti į Australų bendruomenę, tam turime gerų specialistų kurie jums gali padėti **be jokio užtai atlyginimo.** Jie gali jums pasakyti apie darbo gavimo galimybes, sveikatos ir socialinės paslaugas arba patarti perkant namus ar auto mašiną. Jie gali dargi jums padėti surasti naujus draugus.

Čia yra keleta tų organizacijų.

GERIEJI KAIMYNAI

Gerųjų Kaimynų Tarybos nariai visoje Australijoje yra pasiruošę padėti atvykusiems įvairiais būdais. Jie gali supažindinti su australais arba savo tautiečiais, kurie padės jums susitvarkyti vietos amatuose ar profesijos reikaluose. Tarybos kurios koordinuoja visąbendruomenės veiklą per organizacijas padeda imigrantams.

Vyriausios Tarybos būstinės:

N.S.W.	Culwalla Chambers, 67 Castlereabg St. SYDNEY 2000 Tel. 23 - 0583.
VICTORIA	575 Elizabeth St.MELBOURNE, 3000 Tel. 302421
QUEENSLAND	77 81 Elizabeth St. BRISBANE 4000 Tel. 210255
SOUTH AUSTRALIA	47 Waymouth St. ADELAIDE 5000. Tel 513568
WESTERN AUSTRALIA	188 St. George's Terrace, PERTH 6000 Tel. 216857
TASMANIA	47 Murray St. HOBART. 7000 Tel. 34 - 4143
A.C.T.	Services Building Bunda St. CANBERRA CITY, 2601 Tel. 49 - 6107.
N.T.	Civic Centre Building, Harry Chan Dr. DARWIN 5794 (Postal: Box 331 P.O. DARWIN.5794) Tel. 81 - 7237.

ĮSIKURIMO PAGALBA

(socialinis aprūpinimas ir dokumentų vertimai)

Socialinė įsikūrimo pagalba yra gaunama pas socialinio aprūpinimo tarnautojus Imigracijos Departamente. Imigracijos Departamentas verčia veltui imigrantams reikalingus dokumentus, kaip tai gimimo metrikus ir kitus verslo dokumentus. Taip pat galima gauti ir vertėjo pagalbą žemiau nurodytose įstaigose:

N.S.W.	Department of Immigration, Commonwealth Centre, Chiefly Sq. Cnr. Phillip St and Hunter St. SYDNEY. 2000. Tel. 2 - 0342
	Department of Immigration, 86 - 88 Market St. WOLLONGONG 2500 Tel. 29 - 9999
	Department of Immigration, Room 1, First Floor, 2 - 4 Pacific St. NEWCASTLE. 2300 Tel. 2 - 1351
VICTORIA.	Department of Immigration, Commonwealth Centre. Cnr. Latrobe & Spring St. MELBOURNE. 3000 Tel. 622 - 2011
QUEENSLAND.	Department of Immigration, Commonwealth Offices, 244 Adelaide St. BRISBANE. 4000 Tel. 31 - 0101.
	Department of Immigration, Room 213, Second Floor, Hibernian Building. 440 Flinders St. TOWNSVILLE. 4810. Tel. 71 -6905/6
SOUTH AUSTRALIA	Department of Immigration, Cresco House, 106 - 110 North Tce. ADELAIDE. 5000 Tel. 51 - 3681 51 - 4961
WESTERN AUSTRALIA	Department of Immigration, Wapet House, 12 - 14 St. George's Tce. PERTH. 6000 Tel. 25 - 0521
TASMANIA	Department of Immigration, City Mutual Building, 54 Argyle St. HOBART. 7000 Tel. 34 - 3488
A.C.T.	Department of Immigration, Civic Office, 22 West Row CANBERRA CITY. 2601. Tel. 730412
N.T.	Department of Immigration. Moonta House Mitchell St. DARWIN. 5970 Tel. 7246.

DARBO ĮSTAIGA

Valstybinė Darbo Tarnyba iki paskutinės minutės kur tik yra įmanoma sutvarko susitikimą su tinkamu darbdaviu. Imigrantai gali laisvai keisti darbą, jeigu jie nori ir atgal kreiptis į tą pačią Valstybinę Darbo tarnybą ieškodami kito darbo. Beto bedarbis privalo registruotis Valstybinėje Darbo Įstaigoje del bedarbio pašalpos gavimo, taipgi ir dėl specialios pašalpos imigrantams. Valstybinių Darbo Įstaigų yra visoje Australijoje. Pirminiai pasitarimai turi būti nukreipti į sekančias įstaigas:

N.S.W.	Department of Labour and National Service. Commonwealth Centre, Chiefly Sq. Cnr. Phillip & Hunter Sts. SYDNEY 2000 Tel. 2 - 9343
VICTORIA.	Department of Labour and National Service. Princes Gate. 151 Flinders St. MELBOURNE 3000 Tel. 662 - 2333
QUEENSLAND.	Department of Labour and National Service, Australia House, 145 Eagle St. BRISBANE 4000 Tel. 33 - 7011
SOUTH AUSTRALIA	Department of Labour and National Service, 99 Currie St ADELAIDE. 5000 Tel. 51 - 0441. (P.O. Box. 1435J)
WESTERN AUSTRALIA	Department of Labour and National Service, Victoria Centre, 2 St. George's Terrace, PERTH. (P.O. Box R1273) Tel. 23 - 091
TASMANIA	Deparment of Labour and National Service. C.M.L. Building, Darwin Place
	Department of Labour and National Service, Mathieson House, 81 Murray St. HOBART. 7000 Tel. 34 - 3721
A.C.T.	Department of Labour and National Service, C.M.L. Building, Darwin Place, CANBERRA CITY. Tel. 480511
N.T.	Department of Labour and National Service, No. 3 Office Building, Mitchell St. DARWIN. N.T. 5790 Tel. 89 - 8911

SOCIALINĖ PAGALBA.

Informacija dėl vaikų priedo (šeimos išlaikymui) ir kitos socialinės pašalpos yra galimos gauti iš Socialinio Tarnybos Departamento sekančiose įstaigose:

N.S.W.	50 Carrington St. SYDNEY, 2000. Tel. 2 - 0255 (P.O. Box 4158X) Regional offices of the Department of Social Services are listed in local telephone directories, at Albury, Armidale, Bankstown, Blacktown, Broken Hill, Caringbah, Dee Why, Dubbo, Fairfield, Hornsby, Gosford, Grafton, Griffith, Hurstville, Lismore, Lithgow, Liverpool, Maitland, Newcastle, Orange Parramatta, Penrith, Wagga Wagga and Wollongong.
VICTORIA.	Commonwealth Centre, Cnr. Spring and Latrobe St. MELBOURNE, 3000 Tel. 6620411, (P.O. Box 1797 Q) Regional offices: Ballarat, Bendigo, Box Hill, Dandenong, Footscray Frankston, Geelong, Hamilton, Horsham, Mildura, Morwell, Preston, Sale, Shepparton, Wangaratta and Warnambool.
QUEENSLAND	Prudential Building, 6 Queen St. BRISBANE. 4000 Tel. 32 - 0491. Regional offices: Bundaberg, Cairns, Gympie, Ipswich, Mackay, Maryborough, Redcliffe, Rockhampton, Southport, Toowoomba and Townsville.
SOUTH AUSTRALIA	A.M.P. Building, 1 King William St. ADELAIDE. 5000 Tel 517400 (P.O. Box. 481 D) Regional offices: Elizabeth, Mt. Gambier, Port Pirie and Whyalla.
W. AUSTRALIA	Humphreys Building, 104 Murray St. PERTH, 6000 Tel. 23-0161. Regional offices: Bunbury and Fremantle.
TASMANIA.	Kirksway House, 2 - 8 Kirksway Place, HOBART, 7000 Tel. 23 - 7541.
A.C.T.	Juliana House, Bowes St. PHILLIP 2606. Tel. 83 - 3111
N.T.	C.M.L. Building, 73 Smith St. DARWIN. 5790 Tel. 6541. (Postal: Box 1785 P.O. DARWIN)

SVEIKATOS APDRAUDIMAS

su sąlyga jei įsijungsi į Sveikatos Apdraudimo Fondą, pageidaujama kad naujakuriai tuoj pat apsidraustų viešos palatos mokėsčiu ligoninėje, kuris turi būti sutvarkytas laike pirmųjų dviejų mėnesiu gyvenimo Australijoje. Prieš įsijungiant į organizaciją privaloma pasitikrinti kad būtų užregistruoti pagal Valstybinį Sveikatos Aktą pasitaraint su Valdžios Sveikatos Departamento įstaigomis:

N.S.W.	Director of Health, Commonwealth Centre, Elizabeth St. SYDNEY. 2000
VICTORIA	Director of Health, Commonwealth Offices, Spring St. MELBOURNE. 3000
QUEENSLAND	Director of Health, Commonwealth Govt. Offices Anzac Sq. Adelaide st. BRISBANE. 4000
SOUTH AUSTRALIA	Director of Health, A.M.P. Building, 1 King William St, ADELAIDE. 5000
WESTERN AUSTRALIA	Director of Health, Victoria Centre, 2 St. George's Terrace, PERTH. 6000
TASMANIA	Director of Health, Kirksway, Kirksway House, 6 Kirksway Place, HOBART. 7000
A.C.T.	Director of Health, C.M.L. Building, Darwin Pl., CANBERRA CITY. 2601
N.T.	Director of Health, Department of Health DARWIN. 5790

Pranešimai

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA SYDNEY.

Šiais, 1972 - Jaunimo Metais - į II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą, U.S.A., suvažiavę viso pasaulio lietuvių jaunimo atstovai nutarė įsteigti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą.

Sąjungos nariais turi teisę būti kiekvienas lietuvis jaunuolis nuo 16 iki 30 metų amžiaus.

Sąjungos uždaviniai yra tautinių ir socialinių funkcijų organizavimas jaunimo tarpe bei tarpusavio ryšių palaikymas.

Sydney Jaunimo Metų Komitetas, vykdydamas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso nutarimus, š.m. gruodžio 16 d. Lidcombe Lietuvių Klube 4 val. po pietų šaukia steigiamąjį

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Sydney Skyriaus susirinkimą, kurio metu bus informuota plačiau apie Sąjungą ir išrinkta pirmoji P.L.J.S. Sydney Skyriaus Valdyba.

Po susirinkimo ten pat įvyks iešminė (B-B-Q). Naujieji Sąjungos nariai kepsniais bus vaišinami nemokamai.

Nuoširdžiai kviečiame Tave dalyvauti. Taip pat prašome ir savo pažįstamus lietuvius jaunuolius (nuo 16 iki 30 metų amžiaus(, nes ne visų adresai mums įmanoma surasti.

Laukiame Tavęs ir Tavo draugų!

Jaunimo Metų Komitetas Sydney.

Visiems L.D. parengimams ir Naujųjų Metų baliui Chevrone bilietus parduoda LDRK iždininkas p. Br. Stašionis, gyv. 11 Berala St., Berala, N.S.W. 2141. Užsakymai priimami tik pilnai apmokėjus užsakomų bilietų kainą. Čekiai išrašomi "Lithuanian Arts Festival Fund" vardu, o Money Order išmokėjimo vieta nurodyti: Bankstown, N.S.W. pašta.

Sydnejuje bilietus galima įsigyti p. Stašionio namuose kasdien 4 - 9 val. vakaro arba sekmadieniais po pamaldų iki 2 val. Lietuvių klubo patalpose, Lidcombe.

PRANEŠIMAS

Newcastlio Apyl. Valdyba praneša, kad Kalėdų Eglutė vaikučiams įvyks sekmadienį, gruodžio 17 d., 2 val. po pietų Cardiff Masonic Hall (prie geležinkelio tilto), kaip pereitais metais. Valdybos lėšomis, vaikučius iki 12 m. Kalėdų Senelis apdalins dovanėlėmis.

PAMALDOS EVANGELIKAMS MELBOURNE.

Kviečiame visus Melbourno ir apylinkių liet. evangelikus atsilankyti į mūsų Kalėdines pamaldas, kurios įvyksta gruodžio 22 d. (penktadienį) 8 val. vakaro Melbourno Lietuvių Namų koplyčioje, 50 Errol St. North Melbourne. Pamaldas laikys kunigas Simboras su Šv. Vakariene.

Liet. Ev. Parapijos Taryba.

***

Visi maloniai kviečiami į VO"

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Melbourno Lietuvių Namuose

Gruodžio 31 d., 8.00 v.v.
Įėjimas $3.00. Vietos užsakomos pas M. Didžį: 3982469.
(Gėrimus prašome patys atsinešti)

Melbourno Apylinkės Valdyba.

KIEK AŠ SUŽINOJAU!

Dabartinis Australijos ministeris pirmininkas Edward Gough Whitlam buvo pakviestas į Cabramattos lietuvių subuvimą. Čia jam kaž kas, ar tik ne kun. P. Butkus, nusiskundė, kad blogesnio tilto nėra mates kaip Cabramattos, važiuojant per jį dantis ant danties nestovi vietoje. Whitlam pasižiūrėjo į jį reikšmingai ir po valandėlės pasakė: "gal būt teisybė, per jūsų Nemuną buvo geresni tiltai".

***

Newcastlio Apyl Valdyba taip pat praneša, kad Miesto Bibliotekai yra užsakyti visi 6 tomai Encyclopedia Lituanica. Informacinės medžiagos apie Lietuvą esant labai nedaug, ši enciklopedija anglų kalboje padės užpildyti didžiąsias spragas. Išlaidas pagrindines padengs Valdyba, bet Apylinkėje bus paleistas ir aukų lapas.

***

Teko nugirsti, kad į Chevron'a ruošiasi ir tokie Sydnejuje gyvenantieji lietuviai, kurie anksčiau niekur neidavo. Vieni tikisi artimiau su senais pažįstamais pabendrauti, kiti "pabaliavoti", bet nemažai smalsuolių laukia pamatyti mūsų ponių ir panelių puošniuosius rubus.

***

ŠVENTARAGIS, Vytauto Alanto istorinis romanas iš Mindaugo laikų, I tomas, 408 psl., kaina $5.00 aplankas dail. T. Valiaus.

Knygos ypač tinka švenčių dovanoms, nupirkite savo vaikams pasiskaityti.

***

S.L.M.S.G. Draugija kviečia visus Lietuvių Dienų dalyvius apsilankyti į Lietuvių Sodybą. Gruodžio 30 d. 1 val. p.p. ruošiama ekskursija - piknikas sodyboje. Važiuoti iš miesto Wollongong link iki Cardiff St. Engadine, pasukti į dešinę ir pervažiavus Lauriną Ave tiesiai į čia pat esančią Sodybą.

***

Naujųjų Metų baliui Chevrone, bilietus galima įsigyti ne vien tik Sydnejuje, bet ir kituose miestuose. Juos platina:

ADELAIDJE - p. E. Reisoniene, Lietuvių Namuose, Norwood.

GEELONGE - p. J. Gailius, 281 Pakington St., Newtown ir

MELBOURNE - p. Br. Vingrys, 42 Baker Ave., Kew East.

***

Teko patirti kad redaktorius savo maža mašinele VW pakeitė į didelę Holden Kingswood mašiną, paklaustas kodėl jis tai padarė, atsakė, kad LD jau čia pat, reikės savo gausius anūkus vežiuoti iš vieno subuvimo į kitą.

***

VIETOJE VAINIKO

Kūrėjui - savanoriui pulk. lt. Andriui Pridotkui gruodžio 4 d. Melbourne staiga mirus, vietoje vainiko skiriu $30.00 "Australijos lietuviai" leidinio fondui.

A. Zubras.

***

LIETUVIŲ DIENOMS RENGTI KOMITETAS
kviečia visus atsilankyti į

NAUJŲ METŲ BALIŲ

Chevron viešbutyje, 82 Macleay St. Potts Point.
Pradžia: gruodžio 31 d. 8 val. vakare.
Pabaiga: 1973 m.
Apsirengimas: vakarinis.
Bilieto kaina (įskaitant vakarienę ir patarnavimą) $7.00
Bilietai gaunami:
ADELAIDEJE - pas p. E. Reisonienę, Lietuvių namuose,
GEELONGE - pas p. J. Gailių, 281 Pakington St., Newtown.
MELBOURNE - pas p. B. Vingrį, 42 Baker Ave., Kew East.
SYDNEJUJE - pas p. B. Stašionį, 11 Berala St., Berala, 4 - 9 val. vakarais ir sekmadieniais po pamaldų iki 2 val. Lietuvių klubo patalpose Lidcombe. Gruodžio 26 d. Lietuvių klubo patalpose Lidcombe po pamaldų iki 2 val. ir taip pat prie įėjimo Chevron viešbutyje.

Lietuvių Dienoms Rengti Komitetas.

PRIEŠKALĖDINĖ IŠPAŽINTIS.

Prieš kiekvienas lietuviškas pamaldas (Lidcombe, Canberra ir Newcastle) bus klausoma išpažinčių. Lidcombe bažn. išpažintys dar bus klausomos sekmadienį gruodžio 24 d., Kalėdose ir gruodžio 26 d. pamaldose. **Visi tikintieji kviečiami atlikti** šv. išpažintį ir priimti Sv. Komuniją skemadieniais - ypač Kalėdoje (galima 2 kartu: naktinėse ir dienos pamaldose).

KŪČIOS.

Kadangi Kūčių vigilija šiais metais išpuola sekmadienį - tai B-čios maldose neminima. **Palaikydami savo lietuvišką tradiciją** švęskime Kūčias arba šeštadienį (kaip būdavo seniau) arba ir sekmadienį.

RADIO VALANDĖLĖ

Šiais metais radio valandelė per **2 KY radio stotį bus Kalėdose (25 d.) 9 val. 30 min. ryte.** 15 minučių programoj bus kapeliono (kun. P. Butkaus) Kalėdinis pasveikinimo žodis, bei kalėdinės giesmės ir himnas.

PAMALDOS

Gruodžio 17 d. pamaldos Canberra lietuviams St. Mary's koplyčioje 12 val.

Gruodžio 26 d., II d. Kalėdų, pamaldos Newcastle lietuviams Šv. Lauryno bažn. Broadmeadow 11 val.

PAMALDOS SYDNEY

Iškilmingos pamaldos Kalėdose Sydney lietuviams ir svečiams St. Joachim's bažn. Lidcombe (prie John St.) 11.30 val. giedant "Dainos" chorui.

Toje pat bažnyčioje gruodžio 26 d. 11.30 val. iškilmingos Lietuvių Meno Dienų pamaldos, dalyvaujant J.E. vysk. E. Kelly ir visoms organizacijoms su savo vėliavom. Pamaldose giedos Sydney "Dainos" choras, vad. muz. Br. Kiverio.

Sekmadienį - gruodžio 31 d. ir Naujuose Metuose - sausio 1 d. lietuviškos pamaldos Lidcombe St. Joachim bažn. 11.30 val.

Taip pat ir sekančiais metų sekmadieniais pamaldos ir išpažintys Lidcombe - įprasta tvarka.

WOLLONGONG

Sausio 7 d. išpuolančių pamaldų Wollongong lietuviams **nebus. Jos nukeliamos į sausio 28 d. sekmadienį, kai bus švenčiama Jūros Diena.** Pamaldos numatomos Bulli bažn. 11 val.

PASTABA. Sekmadienį, gruodžio mėn. 31 d. lietuvių pamaldose, Lidcombe dalyvauja Sydney Jaunimo ansamblis, vad. A. Plūko.

Kun. P. Butkus.

***

POPIETĖ LIETUVOJ.

Per paskutinius metus nemaža Melbourniškių yra aplankę Lietuvą. Kiekvienas ką nors kitą pamatė, kitokius įspūdžius parsivežė. Keliauninkų draugai klausosi, žiūri skaidrių ir šį tą sužino.

Dabar, tų įspūdžių susidarius gerai atsargai, manome, kad reiktų jais pasidalinti su visais kam įdomu.

Į Lietuvą yra važiavę vyresni žmonės, kurie ten yra praleidę gražiausius metus, ir tokie, kurie jos nebuvo matę. Įspūdžiai gal prieštarauja viens kitam gal pasitaikė kitas metų laikas, gal svečiavimosi sąlygos buvo kitokios.

Bus parodyta viena kultūrinė filma apie Lietuvos mokyklų architektūrą, ir skaidrės. Išgirsite muziką, kurios žmonės klausosi Lietuvoje, tad nenustebkit, jei ir koks "bitlas" (Beatle) pasitaikys - muzika įgrota Lietuvoj.

Lietuvoj lankėsi neskaitys jokių paskaitų, bet pasistengs atsakyti į Melbourniškių klausimus, būtų beprasmiška klausti politinių klausimų - kodėl Sovietų S-ga ką nors daro? To ne vienam turistui niekad nepaaiškino. Taip pat būtų beprasmiška išimti iš tų įspūdžių ir vaizdų tai, kas mus skaudina, nes šios popietės tikslas yra parodyti Lietuvą tokią, kokia ji šiandien yra.

Kam įdomu, ateikite į Lietuvių Namus šeštadienį, 16 gruodžio, 4 val. p.p.. Prie įėjimo bus renkamos aukos, kurios bus panaudotos Melbourno Jaunimo reikalams.

Rengėjai.

***

MŪSŲ PASTOGĖ

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY "OUR HAVEN"

Australijos Lietuvių Bendruomenes laikraštis.

LEIDĖJAS: - A.L.B. Krašto Valdyba
Adresas: Box 130 P.O. Rundle St., Adelaide.
Leidėjo ir "M.P." Administracijos adresas: Box 4558 G.P.O. SYDNEY N.S.W. 2001.
Atsakomasis redaktorius A.Mauragis
REDAKCINĖ KOLEGIJA:
Elena Jonaitienė Izidorius Jonaitis ir Pajauta Pullinen.
Redakcijos adresas: 82 Victor Ave., Picnic Point, N.S.W. 2213.
Redakcijos Tel. 77 - 6797.
Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.
Adminstracijos Tel: 649 - 9062.
"M.P." prenumerata metams $10.00.
pusei metų - 5.00
Užsienyje metams: - $12.00.
Atskiro nr. kaina 25 centai.
Už skelbimų turinį neatsakoma.

PRINTED BY ROTOR PRESS PTY. LTD.